Keski-Suomen Maanpuolustaja

ksmaanpuolustaja.fi

Joulukuu 2016 | **Keski-Suomen reservipiirien tiedotuslehti** | **35. vuosikerta**

Jouluhartaus Kollaan rintamalla. Reservin luutnantti Aarne Juutilainen (vas.) ja pastori Antti Rantamaa Korsukukkulan notkelmassa 24.12.1939. Aiheesta lissä sivuilla 8-11.

Kollaa kesti 1939

Sotatekniikan huvipuistossa Moskovan lähellä. Sivu 5.

Valtion tykkitehtaan tarinaa. Sivu 6.

Keski-Suomen Sotaveteraanipiiri ry täytti 50 vuotta. Sivu 16.

PÄÄKIRJOITUS

Panu Moilanen
Reservipiirien tiedotustoimikunnan uusi puheenjohtaja

Puolustamisen arvoinen Suomi?

Alkava vuosi on maamme itsenäisyyden juhlavuosi. Suomea juhlitaan koko vuoden, ja juhlat huipentuvat tulevan vuoden itsenäisyyspäivänä, jolloin on kulunut tasan sata vuotta siitä, kun eduskuntamme hyväksyi itsenäisyysjulistuksen. Juhlaan onkin aihetta, sillä itsenäinen Suomi on menestystarina.

Itsenäisyyden juhlavuoden kynnyksellä Tilastokeskus julkaisi koosteen siitä, missä kaikessa olemme maailman kärjessä: olemme mm. maailman vakain valtio, maailman turvallisin maa, meillä on eniten maailmassa inhimillistä pääomaa ja peruskoulutuksemme on maailman parasta. Meillä on siis paljon syitä olla ylpeitä itsestämme – Suomi kun olemme me kaikki.

Suomi ei ole kuitenkaan pelkkä menestystarina. Sosiaalinen ja alueellinen eriarvoisuus sekä syrjäytyminen ovat viime vuosina lisääntyneet hälyttävästi. Suomalaiselle yhteiskunnalle tyypilliset yhtenäisyys ja keskinäinen luottamus ovat alkaneet murentua, ja yhä useammin suomalaiseen arkeen kuuluvat vastakkainasettelu, ääriajattelu ja jopa vihapuhe. Liian moni suomalainen voi pahoin eikä enää usko tulevaisuuteen.

Suomen menestystarinan perusta, osaaminenkin, on alkanut rapautua ja eriytyä: koululaisten osaamistaso on yhä tiukemmin sidoksissa kotitaustaan ja vanhempien yhteiskunnalliseen asemaan. Koulutetumpi väki muuttaa maaseudulta kasvukeskuksiin ja erityisesti pääkaupunkiseudulle. Kaupunkien sisällä kaupunginosien väliset erot kasvavat. Suomi on jakautumassa kahtia, voittajiin ja häviäjiin, selviäjiin ja syrjäytyjiin.

Suomalaisten maanpuolustustahto on sekin heikentynyt. Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunnan vasta julkistetun tutkimuksen mukaan 71 % suomalaisista katsoo, että Suomen tulee puolustautua aseellisesti, jos maahamme hyökätään. Vuodessa näin ajattelevien määrä on laskenut seitsemän prosenttiyksikköä, ja kaikkein epäilevimmin puolustautumiseen suhtautuvat 25-34-vuotiaat suomalaiset - juuri ne, joiden hartioille usein sovitellaan suurinta vastuuta Suomen tulevaisuudesta.

Risto Sinkon viime vuonna Maanpuolustuskorkeakoulussa tarkastetussa väitöstutkimuksessa taas todettiin, että varusmiesten maanpuolustustahto on heikentynyt tasaisesti vuodesta 2004 alkaen. Paradoksaalista on, että varusmiehet ovat varusmiespalvelukseen tyytyväisempiä kuin koskaan, mutta keskimäärin maanpuolustustahto laskee varusmiespalveluksen aikana.

Mistä maanpuolustustahdon heikentyminen voisi johtua? Voiko olla niin, että osa meistä suomalaisista kokee, ettei Suomi isänmaana enää olekaan puolustamisen arvoinen? Onko raja selviytymisen ja syrjäytymisen välillä tullut yhä lähemmäksi yhä suuremmalle joukolle ihmisiä? Kokeeko osa suomalaisista, ettei yhteiskuntamme enää tarjoa sellaista turvaa ja vakautta, jonka varaan tulevaisuutensa voisi rakentaa? Vai eivätkö kaikki suomalaiset enää luota kykyymme puolustaa maatamme?

Maailma ja Suomi ovat muuttuneet ratkaisevasti viimeisten parinkymmenen vuoden aikana. Elämme nyt epävarmemmassa ja monimutkaisemmassa maailmassa kuin koskaan ennen. Ei olekaan ihme, että moni tuntee itsensä pieneksi ja jopa pelkää. Tällaisessa tilanteessa vertaisten tuella ja esimerkiksi vapaaehtoisella maanpuolustustyöllä on tärkeä tehtävä: luoda yhteisöllisyyttä ja turvaa.

On tärkeää, että vapaaehtoinen maanpuolustus näkyy jatkossa suomalaisten arjessa vielä aiempaakin enemmän, ja että yhä useampi suomalainen tuntee olevansa tervetullut mukaan toimintaan. Monimutkaistuva maailma vaatii uudenlaista ja yhä monipuolisempaa osaamista myös vapaaehtoisen maanpuolustuksen kentällä. Itsenäisyytemme juhlavuoden teema on ”Yhdessä”. Otetaan se tosissamme. Tehdään yhdessä Suomesta sellainen isänmaa, joka yhä useamman mielestä on puolustamisen arvoinen.

Itselleni puolustamisen arvoinen Suomi on turvallinen, tasa-arvoinen, liberaali ja moni-ilmeinen. Puolustamisen arvoisessa Suomessa saa ja pitää kyseenalaistaa. Puolustamisen arvoisessa Suomessa arvostetaan yksilöiden erilaisia elämän valintoja. Siinä Suomessa, joka minun mielestäni on puolustamisen arvoinen, ei määritellä yhtä ja ainoaa oikeaa tapaa uskoa, rakastaa, nähdä maailma, elää, vaikuttaa tai ajatella. Puolustamisen arvoisessa Suomessa olemme siis vapaita.

Millainen on Sinun puolustamisen arvoinen Suomesi?

JOULUN SANOMAA 2016

Eriarvoinen joulu

”Nyt köyhän niin kuin rikkaan luo suloinen joulus tuo”.

Yhteiskuntamme tämänhetkinen kahtiajakautuminen näkyy ylle kirjoitetussa joululaulun säkeessäkin. On niitä, joille joulu on yltäkylläisyyden aikaa ja niitä, joille ”kultaa, mirhaa ja suitsukkeita” -lausahdus joulun antimista on todella kaukainen ja vieras.

Vuonna 2014 pienituloiseksi määriteltiin ihminen, jonka tuloisuusraja jää yhden hengen taloudella 14 300 euroon vuodessa eli 1 190 euroon kuukaudessa. Tilastokeskuksen vuoden 2014 lopulla tekemässä haastattelututkimuksessa noin neljännes Suomen kotitalouksista kertoi rahavaikeuksista. Se tarkoittaa 640 000 kotia. Tarkka osuus oli 24,2 prosenttia.

Pienituloisuus johtaa helposti syrjäytymiseen. Varojen vähetessä karsitaan perustarpeiden yli menevästä osasta. Joulun aikaan se voi tarkoittaa kuluneita ja pieneksi jääneitä lapsen joulujuhlavaatteita, häpeän tunnetta lahjatoiveiden täyttämisen mahdottomuudesta, tai sosiaalisen verkoston kapenemista, koska ei ole rahaa osallistua omien yhteisöjen joulujuhliin. Elämäntilanteita, joissa joulun laittaminen ei tunnukaan riemun vaan ahdistuksen lähteeltä.

Eriarvoisen joulun tunnetta ja suoranaista puutetta poistamaan pyrkiviä auttajia onneksi keskisuomalasistakin löytyy. Mukaan ovat lähteneet viralliset organisaatiot, kuten seurakuntien diakoniatyö, järjestötahot, kuten Hope ry tai yksityiset tahot, kuten Facebook -ryhmä Jouluapua.

Näistä jokaisella on oma joulukampanjansa, jolla kerätään avuntarvitsijoille lahjoja, lahjakortteja erilaisiin liikkeisiin tai ruokatarvikeapua.

Helpotusta joulun paineisiin on siis jossakin mittakaavassa saatavissa. Olennainen kysymys lienee kuitenkin, mitä tehdä ajassamme liikkuville asenteille. Helsingin Sanomien teettämän suuren köyhyystutkimusten mukaan iso osa hyvätuloisista pitää vähävaraisuutta ihmisten omana syynä. Todellisuus on kuitenkin moninaisempi. Osaan elämän haasteista liittyvät myös yhteiskunnan rakenteista johtuvat syyt.

Millä keinoin kurjistumiskehitys pysäytettäisiin? Kuinka kotipaikkakunnillamme yhä useampi pysähtyisi miettimään, mitä naapurille kuuluu? Mitä itse voisi tehdä, että arki näyttäytyisi maassamme valoisampana?

On tärkeää osallistua keräyksiin ja kampanjoihin. Hymistely ja sanat ilman tekoja eivät poista eriarvoistumiskehitystä. Ja auttaa voi muutoinkin kuin kukkaronsa nyörejä raottamalla. Vanhojen vaatteiden tai tavaroiden kierrättäminen hyväntekeväisyyteen tai vapaaehtoistyö lipaskerääjänä ovat mainioita ilmaisia esimerkkejä.

Sitä paitsi sana eriarvoistuminen on väärä. Ihmisen arvo on aina sama. Mittaamaton.

Sen sijaan joulun sanoman pelkistymisen kaupallisuuden keskittymäksi voimme arvottaa niin monella eri tavalla.

Maanpuolustusväki on oikeastaan poikkeuksetta aikaansaavaa ja liikkeellä tärkeäksi pitämiensä arvojen puolesta – sen, että rauha maassamme säilyisi mahdollisimman pitkään ja että kykymme puolustaa tätä maata pysyisi hyvänä. Erityisesti näin Suomen satavuotisjuhlallisuuksien kynnyksellä toivon jokaisen maanpuolustajan pakkaavan sydämeensä lahjaksi arvostuksen kykyä. Kykyä nähdä jokaisessa ihmisessä se mittamaton arvo. Tämä arvo näkyy tekoina lähimmäistemme hyväksi.

Sillä jollemme pidä toisiamme arvossa, mitä puolustettavaa meille jää?

Siunattua ja arvorikasta Vapahtajamme syntymäjuhlaa toivottaa

Heidi Kajander-Maavuori, hyvinkääläinen pappi, joka suoritti muinoin asepalveluksensa Ilmavoimien Viestikoulussa Tikkakoskella.

Kaikille lukijoille Rauhallista Joulua ja menestystä Uudelle Vuodelle 2017!
Keski-Suomen Maanpuolustaja -lehti
Keski-Suomen Reserviupseeripiiri ry
Keski-Suomen Reserviläispiiri ry

KESKI-SUOMEN MAANPUOLUSTAJA Lehden seuraava numero ilmestyy viikolla 9 maaliskuussa 2017. Lehteen tarkoitettu aineisto suoraan päätoimittajalle 24.2.2017 mennessä.

Lehti on Keski-Suomen reservipiirien tiedotuslehti, joka uutisoi pääsääntöisesti piirien alueen maanpuolustustapahtumia. Lehteä ei voi tilata, vaan se sisältyy jäsenen suorittamaan jäsenmaksuun. Osoitemuutokset on toimitettava suoraan oman liiton jäsensihteerille.
RUL: jasenasiat@rul.fi, puh. 09 405 62011
RES: jasenasiat@reservilaisliitto.fi, puh. 09 405 62010
Fax molemmille: 09 499 875

Julkaisijat:
Keski-Suomen Reserviupseeripiiri ry
Keski-Suomen Reserviläispiiri ry

Päätoimittaja:
Tapio Paappanen, Vitsakuja 3, 42700 KEURUU
Puh. 0400 626 695
paatoimittaja@ksrespiirit.fi

Ilmoitusmyynti ja markkinointi:
Veijo Mononen, puh. 040 744 1444
veijo.mononen@gmail.com

Lehden vakituiset avustajat:
Pentti Ruohotie, Tampere, Hannu Karjalainen, Jämsä, Martti Porvali, Jyväskylä, Jukka-Pekka Suutarinen, Jyväskylä, Kari Löfgren, Jyväskylä, Kari Hämäläinen, Viitasaari,

Sivunvalmistus ja taitto:
Tapio Paappanen Ky, Vitsakuja 3, 42700 KEURUU

Kansikuva: SA-kuva

Painopaikka: Pirkanmaan Lehtipaino Oy, Tampere

Reserviupseeripiiri ja reserviläispiiri:
reserviupseeripiiri@ksrespiirit.fi
reservilaispiiri@ksrespiirit.fi

Toiminnanjohtaja Tapio Paappanen
Piiritoimisto:
Gummeruksenkatu 7, 40100 JYVÄSKYLÄ

Piirien verkkosivut:
www.ksrespiirit.fi
Verkkotoimittaja Eila Keinonen

Piirien puheenjohtajat:
RUP: Santeri Heinonen, Jyväskylä puh. 040 829 5697
RES: Jouko Hyppönen, Konnevesi, puh. 0400 500 231

Piirien taloudenhoitaja:
Harri Jaakkola, Äänekoski, puh. 050 598 7376

Kentsun korneri

Keski-Suomen Aluetoimiston päällikkö everstiluutnantti Jukka Kentala.

"Se, mitä pidämme käsissämme, saattaa pudota. Se, mitä kannamme sydämessämme, kulkee mukanamme koko elämän ajan"

Arvoisat lukijat, on aika kiittää kaikkia maanpuolustustyölle omistautuneita ihmisiä hienosta vuodesta 2016. Keski-Suomen aluetoimistolla on takanaan menestyksekäs vuosi. On kuitenkin nöyränä todettava, että emme onnistuisi tehtävissämme yksin. Työmme onnistumisen edellytyksenä on se vahva tuki, mitä me osaksemme saamme. Tärkeänä osana on Puolustusvoimien muilta organisaatioilta, muun muassa Ilmasotakoululta, saatu tuki, mutta erityisen ratkaisevaa on vapaaehtoisen kentän antama pyyteetön apu. Nyt, kun matkaamme kohti itsenäisyytemme juhlavuotta 2017, on ajatuksissani vahvasti esillä ensi vuoden valtakunnallinen teema "Yhdessä". Sillä tavalla - "Yhdessä" - olemme olleet ja tulemme olemaan vahvoja. Siis - suuri kiitos kaikille.

Hyvät keskisuomalaiset maanpuolustajat, ympärillämme on valtava määrä erilaisia asioita. Asioita, joita me huomaamme, asioita, joiden olemassaolon tiedämme, mutta emme ajattele niitä, asioita, jotka eivät edes tietoisuuteemme tule. Minulla oli suuri kunnia olla läsnä Keski-Suomen sotaorpojen 15 -vuotisjuhlassa. Jo tilaisuuteen valmistautuessani ymmärsin, miten vähän olen heidän kohtaloaan ajatellut ja miten vähän heistä ylipäätänsä tiesin. Juhla oli hieno. Minun sydämessäni liikahti jotakin pysyvästi. Ymmärsin, miten hämärän peitossa sotaorpojen asia minun tietopohjassani oli. Sodillamme on monia pysyviä jälkiä. Minulla oli Keski-Suomen sotaorpojen juhlassa etuoikeus kasvaa ihmisenä. Tässä "kornerissa" haluan ottaa veteraanien perinnön esille. Tähän perintöön kuuluu myös sotaorpojen kohtalo.

Veteraanien sekä koko sodan kokeneen sukupolven perintö ja sen siirtäminen tuleville sukupolville on asia, jonka äärellä olemme. Asian tärkeys on suuri. Itse koen, että sen merkitys kasvaa koko ajan. Nyt, kun elämme alati muuttuvassa maailmassa, jossa epävarmuus huomisesta on ihmisten mielessä, katson, että veteraanien perinnön tiedostamisella ja kunnioittamisella, voisi olla yhteiskunnassamme ja sen ihmisissä voimakas yhdistävä tekijä. Meillä on asuttavanamme yksi maailman turvallisimmista ja hienoimmista maista. Meitä edeltäneet sukupolvet ovat tämän kodin meille rakentaneet. Meidän kunniatehtävämme on pitää siitä hyvä huoli. Kaiken sen hyvän, mistä nyt saamme nauttia, voi arvostaa paljon korkeammalle, kun sisäistää hyvinvoinnin hinnan.

Minä ajattelen niin, että juuri tänä päivänä veteraanien ja heidän perintönsä kunnioittaminen, voidaan jakaa yksinkertaisesti kahteen kokonaisuuteen. Ensinnäkin yhä keskuudessamme olevien veteraaniemme käytännön hyvinvoinnista tulee huolehtia tinkimättömästi loppuun saakka. Toiseksi on kysymys heidän henkisen pääomansa siirtämisestä tuleville sukupolville tästä eteenpäin. Ja tähän henkiseen pääomaan kuuluu koko sodan kokenut sukupolvi ja heidän kohtalonsa.

Tämän vuoden aikana ovat useat sota- ja rintamaveteraaniyhdistykset viettäneet 50 -vuotisjuhliaan. Sen lisäksi sotainvalidiyhdistyksellä on ollut omat vuosittaiset tilaisuutensa puhumattakaan esimerkiksi veteraanien rosvopaisti tapahtumasta. Kaikissa näissä tilaisuuksissa olen vahvasti huomannut sen hienon työn, mitä veteraaniemme jokapäiväisen elämän eteen on tehty. Olen myös vakuuttunut, että yhdistykset hoitavat tehtävänsä tinkimättömästi niin kauan, kun työtä riittää. Emme saa kuitenkaan jättää yhdistyksiä oman onnensa nojaan, vaan meistä jokainen voi omalla panoksellaan olla myötävaikuttamassa veteraanien hyvinvointiin, jos ei muuten, niin ainakin rinnalla kulkemalla.

Henkisen pääoman siirtämisen näen meidän yhteiseksi haasteeksi tästä eteenpäin niin pitkälle tulevaisuuteen kuin ikinä osaamme edes ajatella. Veteraanitoiminta muuttuu asteittain perinnetoiminnaksi. Toiminnan muotoja suunnitellaan parasta aikaa ja siihen etsitään parhaita käytäntöjä. Muotojen etsimisessä tärkeintä on säilyttää toiminnan perusajatus - veteraanien perinnön siirtäminen. Muodot eivät saa olla itsetarkoitus, vaan perinnön säilyttäminen. Toivon, että tulevaisuuden toiminta löytää sellaiset muodot, että toimintaa kyetään aktiivisesti myös paikallisella tasolla ylläpitämään. Tärkeimmät ihmiset löytyvät päiväkodeista ja kouluista. Siellä ovat tulevaisuutemme tekijät, joilla on oikeus saada tämä henkinen pääoma osaksi elämäänsä. Paikallisella tasolla meillä on mahdollisuus liittää tulevat maamme puolustajat kotiseutuunsa ja sitä kautta tähän yhteiseen isänmaahamme.

Toivon myös, että valtakunnallisella tasolla löytäisimme kanavat, joiden avulla ainakin sellaiset päivämäärät kuin 13.3, 27.4 ja 6.12, olisivat jokaisen suomalaisen koulun - kouluasteesta riippumatta - merkkipäiviä. Noina merkkipäivinä erityisesti veteraanien perintö olisi keskiössä.

"Kiitos sisukkaasta työstä isien, kiitos Isänmaasta ja kohtaloista sen"

Keski-Suomen aluetoimiston päällikkö Everstiluutnantti Jukka Kentala

Jarmo Siltanen (vas.) vastaanotti puheenjohtajan nuijan Santeri Heinoselta ja johtaa puhetta piirihallituksessa vuonna 2017.

Reserviupseeripiirissä vaihtuu puheenjohtaja

Tekstit ja kuva: Tapio Paappanen

Keski-Suomen reserviupseeripiirin syyskokous valitsi piirin puheenjohtajaksi Jarmo Siltasen Jyväskylän reserviupseerit ry:stä.

Piirihallitus muodostuu seuraavavista yhdistysten ehdottamista henkilöistä:

Jyväskylän Reserviupseerit:
Mika Pakkanen,
Pekka Tamminen,
Santeri Heinonen
Jämsän Seudun Reserviupseerit:
Erkki Kainulainen
Keurusseudun Reserviupseerit:
Matti Kanko
Kivijärven Reserviupseerit:
Jari Pekkanen
Korpilahden Reserviupseerikerho:
Jaakko Laitinen
Saarijärven Reserviupseerit:
Tero Tamminen
Tikkakosken Reserviupseerit:
Heino Malinen
Viitasaaren Reserviupseerikerho:
Kalle Kautto
Ääneseudun Reserviupseerit:
Olli Jämsen

Reserviläispiirin puheenjohtajan jatkaa Jouko Hyppönen

Keski-Suomen reserviläispiirin syyskokous valitsi piirin puheenjohtajaksi Jouko Hyppösen Konneveden Reserviläiset ry:stä. Piirihallitukseen valittiin seuraavat henkilöt:

Haapamäki
Jarkko Jokinen
Jyväskylä
Panu Moilanen ja Pertti Salminen
Jämsä
Isto Vaheri, Alpo Vilenius, Heikki Piironen
Sotilaspoliisikilta
Riku Tenhunen
Keuruu
Hannu Kivi-Mannila
Konnevesi
Ulla Mehto-Hämäläinen, Jouni Hänninen
Tykistökilta
Risto Ryymin
Laukaa
Panu Heikkinen, Pekka Kauppinen
Lievestuore
Martti Hokkanen, Janne Vainisalo
Pihtipudas
Tuomo Jääskeläinen, Matti Kinnunen
Tikkakoski
Jooas Liukko, Markku Liuski, Ari Kauppinen, Tarja Innanen
Viitasaari
Kauko Ikäheimonen, Joni Paananen

Keski-Suomen reservipiireille valoisa yhteistyökumppani

Saarenmaan maaseutua.

Kesäretki Viroon

Keski-Suomen reservipiirien kesän 2017 retken on kaavailtu jatkuvan eteenpäin viimekesäisestä. Elokuinen retkihän päättyi Viron itärajan tuntumaan Narvaan ja Tarttoon Karjalan kannaksen, Kronstadtin ja Pietarhovin kautta kiertäen. Retken sotahistoriallinen päätepisteenä olivat Narvan länsipuoliset Sinimäet. Niitä punaarmeija yritti vallata vuoden 1944 heinäkuusta alkaen ja onnistuikin syyskuussa, kun mäet oli jo tyhjennetty puolustajista. Se laukaisi tilanteen ja Tallinna tuli vallatuksi 22.9. –44.

Kesäretki on suunniteltu tehtäväksi länsi-Viroon ja Saarenmaalle, joissa oli lukuisia miehittäjälle tärkeitä tukikohtia niin sukellusveneille, lehtokoneille kuin ohjuksillekin. Tarkkaa aikataulua ei ole vielä tehty, mutta pyrkimyksenä on päästä matkaan kesäkuussa (ehkä viikko 23) ennen juhannusta ja turistikauden alkua.

Alustava suunnitelma on, että Keski-Suomesta ehdittäisiin Helsinkiin aamulaivalle Tallinnaan ja sieltä edelleen ensimmäiseen kohteeseen, Pietari Suuren 1718 perustamaan Paldiskiin. Miehityksen jälkeen viimeinen venäläinen sotaalus lähti Paldiskin satamasta 30. elokuuta 1994. Kaupunki ja ympäristö ovat pesseet kasvojaan, mutta muistoja miehityksestä on vielä nähtävissä.

Yöksi mennään mereen kolmelta suunnalta rajoittuvaan Haapsaluun. Sinne ensimmäiset mutakylpylät tulivat 1825 ja yksi kuuluisimmista mutatiinussa istuneista lienee säveltäjä Pjotr Tsaikovski. Neuvostoliiton aikainen sotilaskenttä ja raunioitunut Ungrun linna sekä itse runsaan 11.000 asukkaan kaupunki ovat näkemisen arvoisia,

Toisena päivänä jatketaan lautalla Virtsusta Muhun Kuivastuun ja edelleen Saarenmaalle ja Kuressaareen majoittumaan. Kolmas päivä menee Saarenmaalla, jossa on paljon nähtävää niin miehitysajoilta, historiasta sekä nykypäivästä. Aikaa ostoksiin ja muuhunkin tutustumiseen järjestyy.

Neljäs päivä on sitten kotiinpaluuta niin, että Tallinnassa jää ostosaikaa ja Keski-Suomessa ollaan ennen puolta yötä.

Kokonaisuutena suunniteltu reitti tarjoaa runsaasti opastettuja kohteita, mutta niistä tarkemmin Keski-Suomen Maanpuolustajan ensi vuoden ensimmäisessä numerossa kohteiden ja aikataulun täsmentyessä.

Pertti Rahikainen

Viimeinen joulu Keski-Suomen Koulutus- ja tukiyksiköllä!

Riku Tenhunen
KSKOTU-yksikön päällikkö:

Hyvät Keskisuomalaiset maanpuolustajat!

Vuosi alkaa olla taitteessaan ja me kaikki alamme hiljentyä joulun viettoon, kursseista on enää toteuttamatta perinteiset jouluaaton kuniavartiot.

Kuluneesta vuodesta

Vuosi on edennyt vauhdilla ja kokonaisuudessaan MPK on tekemässä ennätystuloksen niin kurssillisten määrässä kuin kurssivuorokausissa. Vuonna 2015 kurssilaisia oli 42 257 ja 2016 tilaston mukaisesti kurssilaisia on ollut 51 925.

Vuonna 2015 koulutusvuorokausia kertyi 88 189 ja kuluneena vuotena 89 984. Pitkään tavoiteltu 90 000 koulutusvuorokauden raja on hyvin lähellä rikkoutua!

Vuosien 2014 – 2015 toteuman perusteella Hämeen maanpuolustuspiirille vuoden 2016 tavoitteeksi asetettiin 290 kurssia, 7 300 osallistujaa ja 13 100 koulutusvuorokautta.

Hämeen Maanpuolustuspiirin kurssilaismäärä oli kuluneena vuonna 7 720 osallistujaa sekä koulutusvuorokausia kertyi 14 273. Asetutettu tavoite siis täytettiin.

Keski-Suomen Koulutus- ja tukiyksikkö ei viimeisenä toimintavuotenaan saavuttanut kaikkia meille asetettuja tavoitteita, jotka olivat 68 kurssia, 2 100 osallistujaa ja 2 360 koulutusvuorokautta. Osallistujia jäi tavoitteesta puuttumaan 165 kurssilaista.

Pääpiirteittäin kulunut vuosi on toteutui odotetusti. Suurempia muutoksia tai tarkennuksia toimintasuunnitelmaan ei tarvinnut tehdä.

Toimintakaudella toteutettiin kaikki 8 Keski-Suomen aluetoimiston tilaamat, maakuntakomppanioille tarkoitetut vapaaehtoiset harjoitukset.

Kurssilaiset olivat tyytyväisiä saamaansa koulutukseen, mikäli kurssipalautteisiin on uskominen. Puolustusvoimien tilaamien kurssien suunnittelu, valmistelu, toteutus sekä kurssiin liittyvien lopputöiden taso on kohonnut merkittävästi verrattuna vuoteen 2015. Kurssinjohtaja sekä kouluttajat hyödyntävät suunnittelussa PV-Moodlea. Maakuntakomppanioitten PV-moodle arkistosta on muodostunut nopeasti tietopankki, josta niin kurssinjohtaja kuin kouluttajat löytävät tarvitsemansa materiaalin. Harjoituksen purkutilaisuudessa materiaali päivitetään ja se on päivitettynä valmiina seuraavalle kurssinjohtajalle.

Kurssien johdossa sekä koulutustehtävissä tapahtuu kiertoa, esimerkiksi kurssin varajohtaja toimii seuraavana vuonna kurssin johtajana.

Myös kouluttajapankki on saanut lisää uusia kouluttajia. On hyvä ettei maakuntakomppanioitten kurssit ole enää riippuvaisia yhdestä kärkiosaajasta, sillä heitä on jo useita ja sijaisuusjärjestelyt ovat toimivia.

2-korin kursseista työteliäimmät ovat viestikurssit. Ilmasotakoululla ei ole kurssien tarvitsemaa materiaalia. Materiaali on noudettava joko Panssariprikaatista tai Karjalan Prikaatista. Näin ollen materiaalin noutoon ja palautukseen kuluu kaksi työpäivää. viestikurssien johtajat toteuttavat kurssit loistavasti, viestikurssien suunnittelu ei sido MPK palkattua henkilökuntaa kovinkaan paljoa. Näin ollen tehtäväksemme jää ainoastaan kurssinaikainen yhteistoiminta kurssinjohtajan kanssa.

Komendantin Cup jatkuu

Sydäntäni lähellä oleva Komendantin Cup oli lähes tiensä päässä. Ilmasotakoulu ilmoitti, ettei se tue kilpailua vuonna 2017 ja poisti sen marraskuussa 2016 esitetystä kurssisuunnitelmasta. Suureksi riemukseni KESALTSTO ilmoitti tukevansa Komendantin Cup:a ja pelasti kilpailun, jonka perinteet alkavat varuskunnan syntyajoilta. Kertoessani kilpailijoille koleana marraskuun lauantaipäivänä, että Keski-Suomen aluetoimisto tukee kilpailua, tieto kirvoitti kolminkertaisen eläköön huudon evl Jukka Kentalalle. *ELÄKÖÖN – ELÄKÖÖN - ELÄKÖÖN!*

Valtaosa 3-korin kursseista toteutetaan kurssinjohtajan sekä kurssin kouluttajien ”omin voimin”. Myöskään näiden kurssien suunnitteluun ja toteutukseen ei MPK:n palkatun henkilökunnan ole tarvinnut puuttua paljoakaan, osaksemme jää kurssin tarvitsema taustatyö sekä varustaminen.

Kokonaisvaltaisesti kaikkien ”korien” toteutuneet kurssit onnistuivat mallikkaasti, Isänmaamme sai koulutettua reserviä puolustajakseen sekä valveutuneita kansalaisia toimimaan yhteiskuntamme eri poikkeustilanteissa.

Intti tutuksi naisille-kurssi. Aiheena tässä varamiinoite.

Kuluneen vuoden viimeiset kurssit

Vuoden viimeisellä neljänneksellä otettiinkin kurssien suhteen tiukka loppukiri syyskuun ja joulukuun aikana toteutettiin 18 kurssia sekä lukuisia muita tapahtumia joita ei kirjata MPK:n järjestelmää.

Syyskuussa toteutettiin merkittäviä valmisteluja vaatinut Sissiradistikurssi yhteistyössä Kanta-Hämeen koulutus- ja tukiyksikön kanssa. Maastossa liikkuneet partiot ottivat yhteydet Tikkakoskelta Parolaan. Parolassa toimineet partiot taasen pitivät vasta-asemanaan Tikkakoskea. Harjoitus onnistui erinomaisesti ja se tuleekin saamaan pysyvän sijan Keskisuomalaisessa koulutussuunnitelmassa.

Taisteluensiapukurssi toteutettiin ensimmäisen kerran Paint Ball-alueella Jämsässä. Alueen laajuus yllätti kurssilaiset ja ensimmäisen kerran pääsimme harjoittelemaan ”puolikovilla” taisteluensiapua ”tulen alla”. Palaute kurssista oli erinomainen ja se tultaneen seuraavan kerran toteuttamaan Jämsässä vuonna 2018.

Marraskuun merkittävin tapahtuma oli kohteensuojaus-2 kurssi. Kurssilla valmisti lukuisia uusia kouluttajia maakuntakomppanioille suunnatuille kursseille.

Joulukuussa toteutettiin viimeinen ”ikinä” KSkotuyksikön koulutus- ja suunnittelutilaisuus. Tilaisuudessa kapteeni Eero Antila KESALTSTO sekä kapteeni Jaakko Jäntti ILMASk antoivat perusteet vuoden 2017 puolustusvoimien tuelle sekä alustavan suunnitelman vuoden 2018 puolustusvoimien tilaamista kursseista. Tilaisuudessa valmisteltiin alustava tukipyyntö vuodelle 2018.

Koulutusvuorokaudet Keski-Suomen koulutus- ja tukiyksikössä

Keski-Suomi	Puolustusvoimien tilaama koulutus	Sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutus	Varautumis- ja turvallisuuskoulutus	Yhteensä	Tavoite
Koulutusvuorokaudet	909	965	1 604	3 513	2 360
Osallistujat	414	565	909	**1 936**	2 100
Koulutustapahtumien jakauma aloittain	8	30	29	68	68

Lukiolaisia ensiapurastilla.

Tilaisuudessa luovutettiin MPK:n hopeinen ansiomitali kapteeni Ahti Piikille (vas.). MPK:n rautaiset ansiomitalit: Mirja Lauronen, Antti Leppäkorpi, Jaakko Mäntymaa, Timo Närhi ja Veikko Valli. Mitalien jakajat KSKOTU:n päällikkö Riku Tenhunen ja Hämeen Maanpuolustuspiirin piiripäällikkö Matti Eskola (oik.).

KSKOTU järjesti oman vuosijuhlansa 10.12.

Keski-Suomen Koulutus- ja tukiyksikön päällikön Riku Tenhusen tervehdyksen jälkeen Hämeen Maanpuolustuspiirin piiripäällikkö Matti Eskola esittäytyi Keskisuomalaisilla KOTU-aktiiveille ja kertoi kulunen vuoden tapahtumista sekä MPK:n tulevasta muutoksesta.

Hämeen Maanpuolustuspiirin piiripäällikkö Matti Eskola luovutti Hämeen Maanpuolustuspiirin standardin koulutuspäällikön tehtävästä 31.12.2106 luopuvalle Jukka Särkiselle.

Lisäksi tilaisuudessa luovutettiin MPK:n Hopeinen ansiomitali kapteeni Ahti Piikille

MPK:n Rautaisen ansiomitalin taasen kävi ”pokkaamassa” Mirja Lauronen, Antti Leppäkorpi, Jaakko Mäntymaa, Timo Närhi ja Veikko Valli

Antti Leppäkorpi vastaanotti Kohteensuojauskurssi-1:n auditointitodistuksen. Kyseinen kurssi oli vuonna 2015 Hämeen Maanpuolustuspiirin merkittävin auditointitapahtuma.

Uuden nousun kokenut Komendantin Cup keräsi viimeiseen osakilpailuun lähes ”täyslaidallisen”. Komendantin Cupin kiertopalkinto luovutettiin vuodeksi 2017 Mika Marinin säilytettäväksi. Vuonna 2017 kiertopalkinnosta kilvoitellaan jälleen kolmessa eri osakilpailussa, Panssariprikaatin mustissa väreissä.

Keski-Suomen Koulutus- ja tukiyksikön viimeisen vuoden toimijan palkinnon nouti kaikkien tuntema varastopäällikkö Erkki Karvinen. Ekille luovutettiin MPK:n kenttäasu M/05.

Muutoksen tuulia

Kolme vuotta ehdin toimia Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen Hämeen Maanpuolustuspiirin Keski-Suomen Koulutus- ja tukiyksikön päällikön tehtävässä. Tuota aikaa edelsi kaksi vuotta koulutuspäällikön tehtävässä. Kerronkin lyhyesti 1.1.2017 voimaantukevasta organisaatiomuutoksesta sekä syistä mitkä siihen johtivat.

Vuosi 2015

Vuoden 2015 aikana tapahtui jo suuria muutoksia. Ensimmäiset leikkaukset toteutettiinkin lakkauttamalla Etelä-Savon ja Eteläkarjalan koulutus- ja tukiyksiköt 31.12.2015 sekä Kaakkois-Suomen maanpuolustuspiirin johtamispaikka ja piiripäällikön työpiste Mikkelissä. Perustettiin uusi Saimaan koulutus- ja tukiyksikkö Kaakkois-Suomen piiripäällikön johtoon 1.1.2016 alkaen toimipaikkana Lappeenranta jossa tulee olemaan myös Kaakkois-Suomen maanpuolustuspiirin piiripäällikön työpiste.

Vuosi 2016

Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle vuodelle 2016 osoitetun valtionavun pieneneminen peräti 20% vuoteen 2015 verrattuna! Tulevaisuuskaan ei tuolloin vaikuttanut lupaavalta sillä valtiovarainministeriön vuosien 2017 – 2020 kehyksessä valtioavuksi on määritetty sama summa. Eduskunta tekee budjettipäätöksen vasta vuoden lopussa. Vuonna 2015 MPK oli jo varautunut määrärahojen merkittävään pienenemiseen ja on aloittanut toimienpinteet MPK kykenee sopeuttamaan toiminnan laskevalle budjettikehykselle. Tämä tarkoitti sitä, että yhteistoimintamenettely lomautusten valmistelemiseksi vuodelle 2016 aloitettiin.

Vain 400 000 euron tähden

Vielä vuoden alussa kuviteltiin, että MPK:n toiminta jatkuisi entistellään. Näin ei ikävä kyllä käynytkään. Elokuun 25 päivä ilmoitettiin MPK:n palkatulle henkilöstölle, Maanpuolustuskoulutus yhdistyksen aloittavan toimintansa uudelleen organisointia koskevat yhteistoimintaneuvottelut. MPK:n on kohdennettava voimavarojaan tehokkaammin, mahdollisesti madallettava organisaatiotaan sekä kehitettävä joustava henkilöstöjärjestelmä, jolla pystytään reagoimaan mahdollisiin budjettimuutoksiin. Valtionvarainministeriön 12.8.2016 julkaisemassa talousarvioesityksessä MPK:n valtionavuksi vuodelle 2017 esitettiin 400 000 euron vähemmän verrattuna vuoteen 2016. Alustavan ilmoituksen mukaisesti MPK:n henkilökuntaa vähennettäisiin 10 henkilötyövuodella. Tämä merkitsee noin 16 % vähennystä henkilöstöön. YT-neuvottelut aloitettiin 31.8.2016 ja ne saatiin päätökseen 13.10.2016. Päätös oli varsin karua luettavaa, Koulutus- ja tukiyksiköt lakkautetaan ja KOTU-päälliköt irtisanotaan.

MPK:n hallitus käsitteli asiaa 19.10.2016 ja päätti organisaatiomuutoksen sekä henkilömitoituksen ja ketkä esitetään irtisanottavaksi 11.11.2016 toteutetulle yhdistyksen kokoukselle.

MPK:n kokous koostuu jäsenjärjestöjen edustajista ja sen kokoonpano on seuraava:

Valtioneuvoston määräämät jäsenet ja varajäsenet:
Tapio Peltomäki Hallituksen puheenjohtaja (2016-2017)
Satu Mustalahti (Sotilaskotiliitto ry) Varajäsen: Anne Holmlund (Naisten Valmiusliitto ry)
Pasi Rantakari Varajäsen Mika Peltoniemi (Puolustusministeriö)
Jouni Kangasniemi Varajäsen Timo Ertola (Opetus- ja kulttuuriministeriö)
Ilpo Helismaa Varajäsen Alpo Nikula (Ylitarkastaja, Sisäministeriö)

Yhdistyksen kokouksen valitsemat jäsenet ja varajäsenet:
Varapuheenjohtaja Marko Patrakka (Maanpuolustuskiltojen Liitto ry)
Osmo Suominen (1. varapuheenjohtaja, Reserviläisliitto ry) Varajäsen Kaarina Suhonen (Puheenjohtaja Maanpuolustusnaisten liitto ry)
Aaro Mäkelä (1. varapuheenjohtaja Suomen Reserviupseeriliitto ry) Varajäsen Kai Vainio (Kadettikunta ry)
Paavo Kiljunen (Puheenjohtaja, Suomen Rauhanturvaajaliitto ry) Varajäsen Robin Elfving (Puheenjohtaja, Sininen Reservi ry)

MPK:n yhdistyksen kokous päätti yksimielisesti MPK:n hallituksen esityksen mukaisesti toteuttaa organisaatiomuutos ja henkilöstömitoitus!

Muutoksen toteutus

Säilytetään nykyinen keskustoimisto ja piiriorganisaatio. Nykyiset piiripäälliköt jatkavat tehtävissään.

Lakkautetaan yksi hallintotasa, koulutus- ja tukiyksiköt MPK:n organisaatiossa. Tämän seurauksena kaikki koulutus- ja tukiyksiköiden päälliköiden tehtävät lakkautetaan.

Hallinnolliset tehtävät keskitetään keskustoimistoon ja piiritoimistoihin. Nykyiset koulutussihteerit jatkavat tehtävissään. Kaakkois-Suomen ja Savo-Karjalan maanpuolustuspiireihin perustetaan osa-aikainen koulutussihteerin tehtävä.

Säilytetään MPK:n strategian edellyttämä maakunnallinen läsnäolo perustamalla koulutuspaikkoja ja rekrytoimalla niihin käytössä olevien resurssien mukainen määrä suoritepalkkaisia koulutuspäälliköitä toteuttamaan koulutustehtäviä.

Lopuksi

Olen vastaanottanut 14.11.2016 irtisanomisilmoituksen ja työsuhteeni KOTU-päällikkönä päättyy 14.1.2017. Aloitan toimimaan MPK:n osa-aikaisena työntekijänä 15.1.2017 alkaen, tehtäväni on vanhempi koulutuspäällikkö, osa-aikainen työntekijä siis. Toiminta Keskisuomessa jatkuu kahdella koulutuspäälliköllä ja varastopäälliköllä.

Pitkiä päiviä on takana, enemmän onnistumisia kuin pettymyksiä. Halunne ja taitonne täyttää tehtävänne kurssien toteuttamisessa on vailla vertaa. Hyvää Työtä!

Olen ylpeä, että olen saanut työskennellä rinnallanne Isänmaan eteen.

Jo alkuvuodesta 2016 on useita mielenkiintoisia kursseja tarjolla. Perehdy Keski-Suomen Koulutus- ja tukiyksikön kurssitarjontaan mpk.fi sivuilla ja ilmoittaudu mieleisellesi kurssilla.

Toivotan lukijoille rauhallista Joulunaikaa turvallista Vuodenvaihdetta!
Lakkautettavan Keski-Suomen koulutus – ja tukiyksikön päällikkö Riku Tenhunen

Upseeriylennykset

Majuriksi
Lajunen Jaakko Olli Juhani Jämsä
Paananen Markku Juhani Jyväskylä
Lääkintämajuriksi
Lintu Mikko Johannes Jyväskylä
Kapteeniksi
Hietamäki Juhana Antero Jyväskylä
Humaloja Harri Kalevi Jämsä
Juujärvi Jukka Mikael Muurame
Kivelä Antti Eemil Multia
Larkkonen Harri Tapio Karstula
Porvali Mikko Pietari
Suvanto Heikki Juhana Pihtipudas
Yliluutnantiksi
Anttonen Joonas Juho Matias Jyväskylä
Anttonen Pasi Juhani Jyväskylä
Huusko Henri Petteri Jyväskylä
Juuti Tuomas Kalevi Jyväskylä
Kyllästinen Iiro Aleksi Jämsä
Kämäräinen Pertti Juhani Jyväskylä
Niemi Mikko Johannes Jyväskylä
Penttilä Heikki Tapani Jyväskylä
Pöysti Pekka Johannes Laukaa
Salomaa Jari Petri Juhani Jyväskylä
Salonen Timo Kimmo Sakari Jyväskylä
Tapio Riina Salla Uurainen
Lilja Anssi Artturi Muurame
Luutnantiksi
Buure Otto Ville Eemeli Jyväskylä
Hakamäki Tommi Tapani Karstula
Heinonen Jesse Petteri Jyväskylä
Junninen Janne Heimo Jalmari Jyväskylä
Kasurinen Kimmo Sakari Jyväskylä
Kiili Joonas-Eemeli Henrik Jyväskylä
Koivula Heikki Juhani Lahti
Lehtinen Jarno Tapani Jyväskylä
Lehto Miika Markus Sakari Kajaani
Liimatainen Mika Antton Äänekoski
Marin Mika Henrik Pihtipudas
Niskakangas Lauri Kalle Juhani Jyväskylä
Nurmela Ilari Valdemar Jyväskylä
Ohtonen Roope Otto Jalmari Jyväskylä
Peltonen Jaakko Valtteri Joutsa
Pietilä Pekka Jaakko Kalevi Jyväskylä
Pirkkalainen Tuomas Jussi Jyväskylä
Puistovirta Jarkko Kristian Saarijärvi
Puranen Tuukka Pellervo Jyväskylä
Pänkäläinen Heikki Juhani Keuruu
Rautiainen Tero Elias Jyväskylä
Ruuska Mikko Markus Valtteri Jyväskylä
Saari Toni Petteri Jyväskylä
Sipari Tommi Markus Jyväskylä
Syrén Niklas Johan Andréas Jyväskylä
Tarkka Anssi Aarne Jyväskylä
Tuukkanen Antti Tuomas Kyyjärvi
Vornanen Mikko Petteri Helsinki
Vuolle Niko Christian Jyväskylä
Välimäki Lauri Matias Jyväskylä
Vääriskoski Santeri Veikko Verneri Keuruu
Ylitalo Sami Markku Sakari Jyväskylä
Övermark Jouni Tapio Laukaa
Eerola Ville Juha Kalervo Jyväskylä
Vänrikiksi
Savolainen Sasu Aleksi Äänekoski
Tenhunen Mikko Henrik Aleksanteri Jyväskylä

Ylennetyt yhteiskuvassa.

Ylennysjuhla Ruusupuistossa

Keski-Suomen Aluetoimisto järjesti perinteisen ylentämis- ja palkitsemistilaisuuden Jyväskylän Yliopiston uuden uutukaisissa tiloissa Ruusupuistossa 5.12. Tilaisuuden juhlavuutta lisäsi jälleen kerran se, että ylennetty tai palkittu oli saanut kutsun tilaisuuteen avéc. Moni elämänkumppani seurasikin silmä tarkkana ja kamera ”laulaen” kuin hänen ”taistelijaparin” vuoro tuli siirtyä rivin eteen.

Tilaisuudessa luovutettiin luutnantti Pekka Könkkölälle Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen hopeinen ansiomitali, tunnustuksena ansiokkaasta toiminnasta vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen hyväksi.

Keski-Suomen Maanpuolustussäätiö, Reserviläisliitto ja JRU palkitsivat

Säätiön kunniamiekan otti vastaan Lahi-Tapiola Keski-Suomen toimitusjohtaja Teemu Toivanen ja juhlamitalin otti vastaan O.K.Auto Oy:n toimitusjohtaja Seppo Ståhlberg.

Reserviläisliiton kultaiset ansiomitalit ojennettiin Haapamäen Seudun reserviläisiä edustaville ja ko.yhdistyksen puheenjohtajina toimineille Juhani Pessiselle ja Teuvo Honkamäelle. Hopeisilla ansiomitaleilla palkittiin Harri Back Pihtiputaalta ja Seppo Karja Haapamäeltä.

JRU:n ansioristit luovutettiin Jarmo Siltaselle ja Matti Jokitalolle.

Teksti ja kuvat: Tapio Paappanen

Palkitut: Seppo Ståhlberg (vas.), Teemu Toivanen, Jarmo Siltanen, Matti Jokitalo, Juhani Pessinen, Teuvo Honkamäki ja luutnantti Pekka Könkkölä.

Aliupseerien ja miehistön ylennykset

Sotilasmestariksi
Suokas Jukka-Pekka Jyväskylä
Voutila Petri Kalevi Jyväskylä
Ylivääpeliksi
Rajaniemi Tomi Petteri Laukaa
Reiman Timo Antero Jyväskylä
Taskinen Harri Pekka Jyväskylä
Vääpeliksi
Kauppinen Pekka Ilmari Laukaa
Knuutti Lauri Samuli Jyväskylä
Lehtonen Antti Samuli Jyväskylä
Ruokonen Juha Paavo Jyväskylä
Rönkä Petri Olavi Jyväskylä
Salminen Pertti Kalevi Jyväskylä
Teittinen Harri Samuli Jyväskylä
Tuominen Markus Kristian Joutsa
Viitanen Jussi Heikki Taneli Jyväskylä
Ylikersantiksi
Aalto Akseli Iisakki Jyväskylä
Harju Jari Tapio Keuruu
Kiiski Tuomas Johannes Jyväskylä
Kimari Miikka Kalle Tapani Laukaa
Kinnunen Ari Matti Pihtipudas
Krats Henri Tapani Jyväskylä
Kuusela Timo Juhani Saarijärvi
Kuusinen Marko Juhani Muurame
Laherto Lauri Johannes Vantaa
Laitinen Otto Santeri Johannes Jyväskylä
Leskinen Ossi Niilo Antero Äänekoski
Liimatainen Sami Petteri Jyväskylä
Luomi Jori Veikko Aleksi Jyväskylä
Nurmesniemi Jarno Markus Anton Jyväskylä
Ojala Mikko Tuomas Laukaa
Penttinen Jaakko Lauri Matias Jyväskylä
Pylväläinen Mika Olavi Jyväskylä
Rautala Elias Oskari Jyväskylä
Rolig Henri Albert Johannes Joutsa
Räisänen Jari Antti Jyväskylä
Saarinen Jere Pekka Samuli Jyväskylä
Salojärvi Marko Kristian Äänekoski
Senttula Jaakko Samuli Jyväskylä
Seppänen Reijo Pekka Jämsä
Sompi Jani Petteri Jyväskylä
Strandman Pertti Olavi Jyväskylä
Surma-Aho Ville Heikki Sakari Jyväskylä
Takala Toni Juhani Jyväskylä
Tanhua Paulus Tapio Jyväskylä
Tulomäki Keijo Tapio Olavi Jyväskylä
Turto Tuukka Untamo Jyväskylä
Veijola Heta Heidi Maria Jyväskylä
Vilkkilä Jussi Valtteri Jyväskylä
Kersantiksi
Hakulinen Markus Kalle Antero Jyväskylä
Hartikainen Sami Pekka Jyväskylä
Hassinen Olavi Pertti Ilmari Jyväskylä
Hytönen Ville Sakari Jyväskylä
Hänninen Pasi Heikki Tapio Konnevesi
Ikonen Antti Oskari Jyväskylä
Ilmavirta Joonas Jani Petteri Jyväskylä
Isola Jarkko Mikael Jyväskylä
Jokiranta Mika Petteri Muurame
Kainulainen Mika Antero Jyväskylä
Kallio Pasi Kalle Oskari Jyväskylä
Katainen Henri Antero Jyväskylä
Keskinen Mikko Pekka Jyväskylä
Kieleväinen Jussi Jyväskylä
Kilpijoki Markus Kullervo Jämsä
Kotanen Henrik Adiel Jyväskylä
Kronqvist Jonas Henrik Jyväskylä
Kärkkäinen Juha Tapani Äänekoski
Kömi Antti Tapio Jyväskylä
Majaniemi Markku Juhani Keuruu
Manninen Jaakko Joonas Jyväskylä
Mäntylä Antti Matias Jämsä
Ojala Aleksi Matias Jyväskylä
Peltokorpi Joonas Pentti Ilmari Jyväskylä
Pihlajamäki Paavo Artturi Jyväskylä
Puhakka Mika Juhani Jyväskylä
Rantanen Aki Veikko Jyväskylä
Rautiainen Jaakko Sakari Laukaa
Saarela Ville Jeremias Jyväskylä
Saarinen Aapo Jaakko Matinpoika Multia
Sallanko Jani-Petteri Jyväskylä
Savola Marko Sakari Karstula
Selin Jaakko Tapani Jyväskylä
Seppälä Harri Tapani Jyväskylä
Siitonen Sampsa Henrik Jyväskylä
Stylman Tapani Antero Jyväskylä
Suomäki Eero Tapio Karstula
Tounas Jyrki Kalervo Jämsä
Tyni Iiro Matias Jyväskylä
Alikersantiksi
Hyvönen Eija Inkeri Laukaa
Kuusimäki Hannu Ensio Keuruu
Teriö Toni Jarkko Jyväskylä
Korpraaliksi
Ahomaa Sami Sebastian Jyväskylä
Autio Marko Tapani Jyväskylä
Honkonen Niko Tapani Petäjävesi
Höynälä Veli-Matti Jyväskylä
Kastelin Teemu Petteri Jyväskylä
Keinonen Matti Yrjö Hermanni Jyväskylä
Kirjavainen Suvi Maria Uurainen
Korhonen Ville Veikko Jyväskylä
Kotilainen Ilari Antero Julius Kivijärvi
Kotilainen Keijo Antero Äänekoski
Kotilainen Tomi Tapio Jyväskylä
Lapinkero Eero Timo Niilo Jyväskylä
Leinonen Jukka Antero Jyväskylä
Lemetyinen Tuomas Ensio Osmonpoika Jyväskylä
Manninen Otto Jarkke Eerik Jyväskylä
Mynttinen Jari Juhani Toivakka
Ojala Teemu Henrik Muurame
Perälä Ville Tapani Äänekoski
Siekkinen Jesse-Petteri Kristian Jyväskylä
Suvanto Tuomas Taneli Jämsä
Tervonen Timo Matti Ilari Jyväskylä
Tietäväinen Juho Henrik Olavi Muurame
Virtanen Juhani Kalervo Keuruu
Ylirajajääkäriksi
Frost Emma Katarina Jyväskylä
Soininen Jaakko Olavi Santeri Jyväskylä

Asevoimat tutuksi Venäjällä - sotatekniikan huvipuisto kaikelle kansalle

Panssarivaunuja riittävästi.

Venäjä tekee asevoimiaan ja sotilasmahtiaan tutuksi kaikelle kansalle, voisi sanoa tunnuslauseella armeija on iloinen asia. Kubinkaan noin 55 kilometriä Moskovasta etelään avattiin viime vuonna Patriot Park –näyttelyalue, jota kansainvälisissä uutisissa on luonnehdittu asevoimien Disneylandiksi.

Jo mittasuhteet ovat valtavat, aluetta on reilut 4000 hehtaaria, johon kuuluu kovapanosammunnat mahdollistava harjoitusalue yleisökatsomoineen! Upouusissa näyttelyhalleissa ja asfalttikentillä on esillä niin maa- kuin ilmavoimien kalustoa mannertenvälisten ohjusten siiloja myöten.

Mittavaa on myös panostus. Syyskuun alussa oli ohjelmaviikko, jolloin päivittäin esitettiin kahden kahden tunnin mittainen taistelunäytös, jossa yleisön edessä ajettiin ja ammuttiin, muun muassa raketteja ajoneuvoista ja helikoptereista. Panssarivaunuilla ja ilmatorjuntavaunuilla tulitettiin kovilla, mutta ilmeisesti räjähtämättömillä kranaateilla.

Näytökseen kuuluivat myös vesistöylitys sekä uivia vaunuja että pioneerisiltaa käyttäen, maahanlasku helikoptereista sekä Sukhoi Su-27 –hävittäjien taitolento- ja ilmataistelunäytös. Ylilentöja tehtiin myös Su-34 –koneilla ja useilla helikopterityypeillä. Maavoimien ajoneuvoja oli useita kymmeniä.

Koko perheen käyntikohde

Tällainen ei voi olla ihan halpaa. Näyttelyn suosiosta kertoo se, että päivässä saattoi olla 110 000 kävijää. Ja usein tultiin koko perheen voimin, otettiin kuvia niin lentokoneiden kuin panssarivaunujen edessä. Voi kokeilla erilaisia simulaattoreita tai ampua paukkupatruunoita konepistoolilla, rynnäkkökivääreillä ja tarkka-ampujakivääreille. Ammuttajina oli usein nuoria tyttöjä. Ampuma-alueilta kuuluikin jatkuva rätinä.

Näyttelyhalleissa ja ulkokentillä näki koko sotakaluston kirjon aivan tuoreimpia lukuun ottamatta. Sisähalleissa esittäytyivät niin pienet kuin suuret puolustusteollisuusfirmat.

Kaikkea esiteltiin avoimen tuntuisesti. Ulkomaisista pisti silmään Kiina ohjuksillaan ja tiedustelulennokeillaan. Lennokkeihin panostaa myös Venäjä ja taistelunäytöksessä saatiin tarkkaa kuvaa yläilmoista isolle valkokankaalle parhaaseen festivaalityyliin. Ja palvelut pelasivat. Paikalla parveili runsaasti puna-valkoasuisia opaspoikia ja –tyttöjä, jotka neuvoivat auliisti englanniksi. Opasteet olivat lähes kokonaan venäjäksi, sillä puisto on suunnattu lähinnä kotimaan yleisölle.

Mitä tästä pitäisi ajatella? Taitavaa markkinointia ja pr:ää rahaa säästämättä. Entäs jos Suomessa kokeiltaisiin edes vähän vastaavaa. Nousisiko suurikin parku?

Video taistelunäytöksestä löytyy tästä linkistä https://www.youtube.com/watch?v=7GD44XOv1aI

Teksti ja kuvat: Hannu Karjalainen

9K22 Tunguska ilmatorjuntapanssarivaunu näytöksessä.

Topol-ohjus lavetteineen.

Valtion Tykkitehdas Jyväskylässä

Valtion Tykkitehtaan tuote - 37 K 36 Harlussa. Kymmenen tykin sarja valmistui marraskuussa 1939.

Puolustusvoimien aseistus itsenäisyytemme alkuaikoina muodostui pääasiassa sotasaaliskalustosta tai sitten Saksasta ja Ranskasta hankituista käytetyistä taisteluvälineistä. Erityisongelman maavoimissa muodosti tykistö, jonka kalusto oli kirjavaa ja teknillisiltä ominaisuuksiltaan ajastaan jälkeen jäänyttä. 1920-luvun alkupuolella oli tuumailtu kotimaisen tykkiteollisuuden aikaansaamista, mutta tulosta ei saatu aikaan. Järjestelmällisesti asiaa ryhdyttiin ajamaan 1930-luvun puolivälissä. Silloin puolustusministeriö asetti lautakunnan tutkimaan soveltuisiko tykkien valmistus paremmin yksityiselle teollisuudelle vai perustettaisiinko valtion oma tykkitehdas. Tehtävänä oli myös selvittää tehtaan sijoituspaikkoja.

Oma yritys vai yhteistyö ulkomaiden kanssa

Pohdintaa käytiin siitä, että tehdäänkö yhteistyötä ulkomaisten yhtiöiden kanssa vai perustetaanko oma yritys. Ruotsalaisen Boforsin kanssa oli kontakti, mutta se vetäytyi hankkeesta. Elokuussa 1936 oli perustettu tykkien valmistusta hoitamaan Aseteollisuus Oy, mutta syksy kului poliittisessa keskustelussa ja vasta 4.12.1936 maan hallitus antoi eduskunnalle esityksen Valtion tykkitehtaan perustamisesta Jyväskylään. Valtio katsoi tarvitsevansa tehtaan tykistökalusto korjaamista ja uusimista varten. Samaan aikaan kun hallitus oli antanut oman esityksensä eduskunnalle, oli vuonna 1934 asetettu lautakunta pääsemässä tulokseen tehtaan sijoituspaikasta.

Mihin tehdas sijoitetaan?

Ensiksi selvitettiin armeijan asevarikoiden mahdollisuuksia tykkitehtaan tai sen osien sijoittamiseen alueilleen. Asevarikko 3 Kuopiossa ja Asevarikko 2 Riihimäellä olivat esillä, mutta niiden alueelta ei löytynyt laajenemismahdollisuuksia riittävästi. Asevarikko 1:n Korjauspajat sijaitsivat Helsingin Katajanokalla ja sen toiminnoista löytyi mm. sellaisia koneita, joilla tykkien uudelleen putkittaminen oli mahdollista toteuttaa. Niinpä Asevarikko 1:n Korjauspajoista muodostui tulevan Valtion Tykkitehtaan perusta. Tehdas ei kuitenkaan strategisista syistä voinut jäädä Helsinkiin vaan vaati turvallisemman paikan sisämaasta.

Tehtaan sijoittamispaikkaa tutkittaessa seuraavat paikkakunnat olivat esillä: Turku, Pori, Tampere, Seinäjoki, Vaasa, Pietarsaari, Kokkola ja Kuopio. Vuoden 1936 alussa Pori oli vahvassa asemassa käyttövoiman ja työvoiman saannin johdosta. Kesällä 1936 Kuopio nousi kärkeen. Jyväskylä nousi sijoituspaikkakilpaan syksyllä 1936, koska yhtenä etuna nähtiin, että kaupungissa sijaitsi jo Valtion Kivääritehdas.

Neuvottelut Jyväskylän kanssa kuitenkin pitkittyivät seuraavan vuoden alkuun, jolloin sijoituspaikkakisaan ilmestyi myös Keuruu, jonka kunnallislautakunta oli ottanut kantaa tehdasasiaan kokouksessaan jo 31.1.1935. Puolustusministeri Oksalalle lähettämässään kirjeessä 3.2.1937 Keuruu oli valmis tarjoamaan tehtaalle tiettyjä etuja, mikäli asia käsiteltäisiin uudelleen. Sellaisia olisivat olleet ilmainen maa-alue ja sitä ympäröivä vuori Kaijanlammin seudulta. Päätös tehtaan sijoittamiseksi Jyväskylään oli kuitenkin jo syntynyt vuoden 1936 lopulla. Niinpä Keuruun esitys ei ehtinyt enää päätösprosessia muuttamaan. Keuruun valtuusto ei käsitellyt tykkitehdasasiaa ollenkaan vaan asian käsittely tapahtui kokonaan kunnallislautakunnassa, mikä nykykielellä ilmaistuna tarkoittaa kaupunginhallitusta.

Mihin tehdas Jyväskylässä?

Jyskävuori vaiko Vasikkavuori? Maan hallitus esitti vuoden 1936 joulukuussa eduskunnalle Jyskävuoren aluetta, mutta puolustusministeriö oli kiinnostunut vain Vasikkavuoren alueesta. Puolustusministeri Oksala saapui henkilökohtaisesti neuvottelemaan Jyväskylän päättäjien kanssa tehtaan sijoituspaikasta. Kaupunginhallitukselle oli annettu vapaa valtakirja käydä neuvotteluja ministeriön edustajien kanssa. Helmikuun 5. päivä 1937 syntyi sopimus valtion ja Jyväskylän välillä. Kaupunki luovutti 40 hehtaarin suuruisen alueen Vasikkavuoren ympäriltä. Helmikuun 26. päivänä valtuusto hyväksyi lopullisesti sopimuksen, jonka jälkeen rakentaminen voitiin aloittaa.

Rakennussuunnitelma

Valtio otti Vasikkavuoren alueen haltuunsa ja käynnisti tehtaan rakentamisen. Jyväskylä lupasi vetää omalla kustannuksellaan tehdasalueelle riittävän kokoisen vesi- ja viemäriverkoston sekä sähkölinjat. Tehtaan rakennussuunnitelmaan kuului neljä työhallia, konttorirakennus, pieni tunneliosasto ja rakennukset sadalle asunnolle. Vuoden 1937 joulukuun alussa valmiina olivat rautatie tehdasalueelle, vesi- ja viemärityöt. Vuoden lopuun mennessä varsinaiset tehdasrakennukset olivat myös jo hahmollaan. Hankkeella oli huomattava työllistävä vaikutus Jyväskylän seudulle ja rakentaminen eteni vauhdilla, koska rakennustöissä oli 700 työntekijää. Tehdasrakennusten harjakaisia vietettiin 8. tammikuuta 1938.

Junalla muuttokuormat Jyväskylään

Valtion Tykkitehdas aloitti toiminnan itsenäisenä yksikkönä tammikuun 1.päivänä 1938 Helsingissä Asevarikko 1:n Korjauspajoissa Katajanokalla. Muutto Jyväskylään oli edessä. Erilaisia ”tiedustelijoita” oli laitettu etukäteen käymään Jyväskylän seudulla. ”Varmoina tietoina” oli saatu, että ihmiset kulkevat siellä huopatossut jalassa ja kontti selässä. Jyväskylässä oli silloin kova pakkastalvi ja asukkaita ei ollut 8000 enempää. Muutto jakoi mielipiteitä, mutta pääosa suhtautui myönteisesti Helsingistä lähtöön. Jyväskylään siirtyi 75 perhettä 31.5.1938 käynnistyneellä junakuljetuksella. Junassa oli kaksi matkustajavaunua ja neljäkymmentä tavaravaunua täynnä muuttotavaroita. Se saapui Jyväskylän rautatieasemalle 1.6.1938, josta matka jatkui tehdasalueen tyhjälle ratapiha-alueelle. – Oli kaunis kesäaamu, käet kukkuivat. Tuntui oudolta, on Olavi Syvänen muistellut, sittemmin VTT:n toimitusjohtaja.

Ratapiha-alueelta lähti ihmisjoukko nilkkoja myöten upottavassa hiekassa tallustelemaan kohti uusia asuntojaan. – Kyllä ensimmäinen näkymä Jyväskylästä oli huono. Kauheaa oli nähdä, että kohtalo heitti meidät näin puutteelliseen kolkkaan… pohtivat monet henkilöt. Muutama oli nauttinut matkan aikana terästyksiä, jotka aamun valjetessa muuttuivat närästykseksi. – Ei voi sanoa, että meitä olisi petetty, mutta meitä on vedetty harhaan. Osa muuttikin takaisin Helsinkiin. Varsinkin poikamiehet, joille Jyväskylän tarjonta ei tuntunut riittävältä verrattuna Helsinkiin. Suurimmasta osasta Helsingistä siirtyneistä henkilöistä tuli kuitenkin jatkossa tyytyväisiä jyväskyläläisiä.

Tuotanto käynnistyi

Tehtaan johto tarjosi puolustusministeriölle 37 mm tykkien valmistusta. Vuonna 1938 ministeriö tilasi tykkitehtaalta 33 kpl hyökkäysvaunutykkejä (37 PsvK/36), 50 kpl 37 mm:n pst-tykkejä (37K/36) ja 20 kpl 40 mm:n ilmatorjuntatykkejä (40Itk/38B). Nämä olivat Boforsin mallistoa. Ensimmäiset koeammunnat pst-tykeillä tehtiin heinäkuussa 1939. Kymmenen tykin protosarja 37 mm:n panssarintorjuntakanuunaa (ns. piiskatykki) valmistui marraskuussa 1939. Tämä tykki oli talvisodassa huippuase. Jyväskylään perustettu autokomppania sai sodan alussa tehtävän siirtää noin 20 kpl 37 mm:n pst-tykkejä rintamalle. Kansa ja sotilaat hurrasivat tykkien saapuessa Viipuriin.

Sota toi kiireen

Talvisodan syttyminen toi tehtaalle ylimääräistä kiirettä. Marsalkka Mannerheim kehotti sotatarviteteollisuutta siirtymään ympärivuorokautiseen työskentelyyn 1.12.1939. Tämän jälkeen tykkitehtaalla meni viisi vuotta painiskellessa riittämättömän työvoiman, ammattitaitoisen työvoiman puutteen ja raaka-ainepulan vaivaamana. Henkilökunnan määrä oli vuoden 1939 alussa 282. Vuoden loppuun mennessä tehtaalla oli jo 522 henkilöä. Työvoimapulaa helpottamaan hankittiin työvoimaa jopa Tanskasta asti. 150 henkilöä tuli juuri vähän ennen talvisodan päättymistä Jyväskylään. Suurin osa heistä päätyi myöhemmin takaisin Tanskaan.

Raskaalle työlle vastapainoa

Tehtaanjohdossa tiedostettiin alusta lähtien, että työväestä on pidettävä hyvää huolta. Sosiaalinen huoltotyö oli laajaa ja sen näkyvintä osaa edusti asuntotuotanto. Tehtaalle perustettiin oma poliklinikka, työväelle oli järjestetty päivittäinen peseytymis- ja saunomismahdollisuus, työmaaruokalat aloittivat toimintansa. Sota-aikana tehtaan avustuskassasta jaettiin sairaus- ja hautausavustuksia. Mottitalkoissa oltiin mukana. Pula-aikana tehdas hankki viljelypalstoja, joista saatu sato toi vaihtelua työläisperheen ruokapöytään. Hippoksen alueella oli tehtaan sikala, jossa perheet saivat pitää sikaa.

Tehdas kannusti työväestöä harrastamaan. Pian tehtaan perustamisen jälkeen aloitti toimintansa oma palokunta. Perustettiin urheiluseura ja kerhotoiminta käynnistyi. Hiihdettiin, uitiin, yleisurheiltiin, pelattiin jalkapalloa jne. Järjestettiin juhlia: joulujuhlat, vappuajelut, äitienpäivät ja juhannusjuhlat rytmittivät vuodenkulkua. Orkesteri soitti ja näytelmäkerho esitti mukaansa tempaavia esityksiä. Syksyllä ajettiin tehtaan kuorma-autolla sieni- ja marjametsään. Aktiivinen toiminta vei sodan sekä muutkin arkihuolet pois mielestä. Tekemisessä oli yhteisöllisyyttä ja hyvä yhteishenki.

Korjaustoimintaa ja tehtaalle omia alaosastoja

Jatkosota toi tullessaan tehtaan päätehtävään muutoksen. Armeijan tykkikaluston huolto ja sotasaalisaseiden kunnostamisesta tuli kärkihanke. Varkauden panssarivaunuvarikolta tuli tehtaalle paljon tykkejä korjattavaksi. Sotasaaliina saatiin 75 mm:n pst-tykkejä, joista oli useimmiten lukot ja tähtäinlaitteet rikottu. Niitä kunnostettiin tehtaalla ja lähetettiin takaisin rintamalle tositoimiin.

Asemasotavaiheen aikana Valtion Tykkitehtaan alaosastona toimi Äänislinnan asekorjaamo kesäkuusta 1942 elokuuhun 1943 Onegan tehdasalueella Petroskoissa. Siellä sijaitsi Neuvosto-Karjalan

Valmetin tehtaan tuotantilojen halli 1:een sijoitettu kuvakertomus, joka johdattaa katselijan historian lehdiltä nykypäivän tehtaan korkean teknologian tuotantoon.

Panssarintorjuntatykki 37 K 36:n prototyyppisarjan tykki n:o 2 Rautpohjan tehdasalueella.

vanhin, Pietari Suuren perustama terästehdaskombinaatti. Lounais-Suomessa tehtaan alaosastona toimi Linnasmäen ammuspuristamo elokuusta 1942 sodan loppuun. Sen päätyönä oli puristaa 120 mm:n ammuskuoria, joita valmistui vuosina 1943-1944 280 000 kpl.

Sota päättyi, sotakorvaustuotanto alkoi ja asetuotanto lopetettiin

Sodan jälkeen Valtion Tykkitehtaan johtaja Olavi Syvänen vastaanotti sähkeen: ”Tuotanto lopetettava heti. Ketään ei saa erottaa. Kenraali Walden.” Syvänen soitti Waldenille, ettei asia niin vain käynyt. Tehtaassa oli töissä 1500 henkilöä. Vastaus tuli Waldenilta: ”Kenraalit ovat työnsä tehneet, nyt saavat insinöörit aloittaa.” Tykkitehtaan suurin mullistus iski syksyllä 1944 välirauhansopimuksen astuttua voimaan. Puolustuslaitoksen tilaukset loppuivat . Oli siirryttävä siviiliartikkelituotantoon.

Sotakorvausten aika alkoi ja tykkitehtaan päätuotteiksi muodostuivat tukkinosturit, tukkien niputuslaitteet, puuhöyläkoneet, vannesahat, vanerin hiomakoneet, lokomobiilit, paperin pituusleikkurit sekä hammasvaihteet. Sotakorvaustuotteiden rinnalla valmistettiin myös siviilituotteita, kuten auton nostureita, hydraulisia puristimia, pylväsporakoneita, Veto-piirustuskojeita sekä hevosenkenkiä. Tehtaan nimi oli vaihdettava rauhanomaisemmaksi. Tehtaanjohtaja Syvänen tutki seutukunnan nimistöä ja päätyi ehdottamaan tehtaan nimeksi Rautpohjaa läheisen Rautpohjanlahden perusteella. Nimessä on häivähdys rauta-sanaa. Vuonna 1946 puolustusministeriön alaisista asetehtaista muodostettiin Valtion Metallitehtaat yhtymä, viisi vuotta myöhemmin siitä tuli Valmet osakeyhtiö.

Sotakorvaustuotteiden valmistus vaati suuria valutöitä, mutta valun saanti oli vaikeaa. Rautpohjaan päätettiin perustaa Valtion Metallitehtaiden keskusvalimo. Valimo aloitti toimintansa 1948. Sotakorvaustilausten saaminen toi mukanaan täystyöllisyyden ja konekannan voimakkaan lisäyksen. Tykkitehtaan aikainen vanha kokoonpanohalli pullisteli tilanahtaudesta. Vuonna 1948 valmistuu uusi kokoonpanohalli. Sotakorvaukset saatiin toimitettua vuonna 1952. Rautpohjasta lähtevää viimeistä tavarakuormaa oli saattelemassa runsas väkijoukko.

Sodan päättyminen lopetti Valtion Tykkitehtaan oman asetuotannon. Aseen valmistamisen taitoa tarvittiin kuitenkin vielä 1960-luvulle saakka, jolloin tehdas vielä valmisti puolustusvoimille raskaita sinkoja. Viimeinen sarja sinkoja valmistui vuonna 1972.

Kohti paperikoneita

Sotakorvaustuotannon päättyminen merkitsi jälleen Rautpohjan tehtaan tuotannon muuttamista. Oli löydettävä uusi tuotevalikoima ja opeteltava tuotteiden markkinointia. Rautpohjasta tehtiin raskas konepaja. Alkuvaiheessa tuotevalikoimaan kuului mm. hammasvaihteet, tukkinosturit, teräsrakenteet, erilaiset sahat, paperin pituusleikkurit, vesitykit, sinkityt palovartiotornit ja sementtivalimon koneet. Myös Valmetin hissituotanto aloitettiin Rautpohjassa. Valmet-traktorin prototyyppi valmistui Rautpohjassa 1949, samoin hammaslääkärituolien tuotanto aloitettiin tehtaalla.

Vuosi 1953 oli Rautpohjan tulevaisuuden kannalta merkittävä. Ensimmäinen tehtaan valmistama paperikone toimitettiin silloin Puolaan. Seuraavana vuonna käynnistyvät ensimmäiset kotimaahan toimitetut paperikoneet Yhtyneet paperitehtaat Oy:n Simpeleen tehtaalla ja Veitsiluoto Oy:n Kemin tehtaalla. Ensimmäiset paperikoneet olivat vaatimattomia, Simpeleen koneen työleveys oli vain 2,4 metriä.

Päätoimittaja paperikoneen telan ”putkessa”.

Tekstit:
Tapio Paappanen

Kuvat:
SA-kuvat
Tapio Paappanen
Markku Arvonen
Valmet Oyj

Valmet FORWARD

Valmetilla on yli 200 vuoden teollisuushistoria ja yhtiö syntyi uudestaan sellu-, paperi- ja voimantuotantoliiketoiminnan irtautuessa Metso Oyj:stä joulukuussa 2013. Valmet on maailman johtava teknologian, automaation ja palveluiden toimittaja ja kehittäjä sellu-, paperi- ja energiateollisuudelle. Valmetin visiona on tulla maailman parhaaksi asiakkaidensa palvelussa. Valmetin liikevaihto vuonna 2015 oli noin 2,9 miljardia euroa ja henkilöstöä oli 12 000. Valmetin pääkonttori sijaitsee Espoossa ja sen osakkeet noteerataan Nasdaq Helsingissä. Tammikuussa 2015 Valmet Oyj ja Metso Oyj allekirjoittivat sopimuksen, jonka mukaan Valmet ostaa Metson Prosessiautomaatiojärjestelmät -liiketoiminnan. Kauppa toteutettiin 1.4.2015 ja Automaatiosta tuli Valmetin neljäs liiketoimintalinja.

Tykkikerhon ryhmä näytöksessä.

Valmetin tykkikerho

Kerho perustettiin 1990-luvulla. – Haluttiin kehittää ”miehinen” harrastus, kertoi kerhon perustajajäsen Markku Arvonen. Jämsäläisellä pienoismallirakentajalla oli Viktor-laivan tykki. Tämä valurautatykki toimi esikuvana tulevien valurautaisten tykkien valmistukseen.

– Valikoimassamme on kolme pienoismallia: saksalainen kenttätykki 1700-luvun alkuvuosilta, Nelsonin laivastossa 1800-luvun lopussa käytetty laivatykki ja saksalainen muurinmurtaja eli mörssäri, luetteli Arvonen.

Tykit ovat kooltaan vain kolmasosa alkuperäisistä, mutta ne ovat järeitä ja luvanvaraisia aseita. Laiva- ja kenttätykin ammus kantaa kahden kilometrin päähän. Omatekoisen, 80 grammaa painavan lyijykuulan lähtönopeus on 430 m/s, noin puolet hirvikiväärin lähtönopeudesta. Kuulan iskuenergia on hirvikiväriin verrattuna kaksin, kolminkertainen. Kuula menee helposti hirsiseinästä läpi.

Tykkien putket valetaan oman valimon puolella ja koneistetaan paperikonetehtaalla tuotantoon sopivissa rakosissa. Tykit viimeistellään kotona tai työväenopiston asekerhossa. Näistä pelisäännöistä on sovittu työnantajan kanssa.

Kerhoon kuuluu nykyään parikymmentä jäsentä. Tarkoituksena on harrastaa historiaa ilman kiihkoilua. Kerhon toimintaan kuuluu myös osallistumisia historiallisten taistelujen entistämistapahtumiin. Ensimmäinen tällainen oli Koljonvirran taistelu. Vuonna 2014 kerho oli mukana Napoleonin taisteluissa: Waterloo, Porodino ja Leipzig.

Kesällä oltiin Kajaanissa

Kajaanin linnan valtauksesta Pohjan sodassa tuli tänä vuonna kuluneeksi 300 vuotta. Nyt linna räjäytettiin pyroteknisesti uudelleen. Linnan valtaajat ja puolustajat olivat pukeutuneet historiallisesti oikeaoppisiin asuihin. Venäläiset valtaajat lähestyivät linnaa Teppanan puolelta, kun linnassa liehui Ruotsin lippu. Tykit ja musketit paukkuivat sekä linnansaarella että Teppanan puoleisella rannalla. Linnan valtaajat rynnivät lopulta linnaan uutta kävelysiltaa Kynskiä pitkin.

Kyseessä oli elokuun 5. päivänä näytös, jossa havainnollistettiin 300 vuoden takainen linnan antautuminen ja räjäytys. Pohjan sodan aikaan venäläiset piirittivät Kajaanin linnaa viisi viikkoa. Piiritys päättyi linnan antautumiseen helmikuun 24. päivänä 1716. Näytöksen aikana ammuttiin 1700-luvun tykeillä ja musketeilla linnasaarelta sekä vastarannalta. Tässä näytöksessä Valmetin tykkikerho oli mukana.

Maanpuolustusnaisten Keski-Suomen piirin kantolipun naulaus- ja siunaustilaisuus pidetään kutsuvierastilaisuutena lauantaina 18.2.2017.
Kiitos kaikille kantolipun hankintaan osallistuneille!

Muuramen Maanpuolustusjuhla 6.8.2016. Lippulinna saapuu Muuramen hautausmaalle seppeleenlaskutilaisuuteen.

Maanpuolusnaisille oma kantolippu!

Maanpuolustusnaisten Liitto Keski-Suomen piiri ry käynnisti vuoden 2016 alussa toden teolla oman piirin lipun hankinnan. Hanke on ollut monta vuotta vain puheissa, kunnes saimme yllättäen ensimmäisen rahallisen lahjoituksen loppuvuodesta 2015. Oli aika siirtyä puheista tekoihin. Hyvä niin, koska oli varsin työlästä lainata Maanpuolustusnaisten liiton lippua mm. viime vuoden Itsenäisyyspäivän valtakunnalliseen paraatiin tai vuosittain järjestettävään maanpuolustusjuhlan lippulinnaan.

Piirihallitus nimesi työryhmän valmistelemaan kaikkea lipun hankintaan liittyvää. Kantolipputoimikuntaan kuuluvat Lea Saarikoski Jyväskylän MN, Piia Wickström Ääneseudun MN, Elina Tuori-Lahti Keurusseudun MN sekä Hanna Lampinen-Vilkkilä Saarjärven MN. Työryhmän puheenjohtajana toimii piirin pj Tiina Ronkainen.

Kaikkein ensimmäiseksi hankimme rahankeräysluvan Sisä-Suomen poliisilaitokselta. Mielestämme on helpompaa lähestyä yhteistyökumppaneita virallisella rahankeräyskirjeellä. Lupahakemus oli työläs tehtävä, mutta halusimme tehdä asiat oikein ja siinä onnistuimme.

Lippu tilattiin Suomen Heraldiikkakeskuksesta, Harri Rantaselta. Hänen suunnittelemansa on Maanpuolustusnaisten Liiton lippu ja hän on tehnyt useimmat MNL ry:n piirin liput heraldisten sääntöjen mukaisesti. Keski-Suomen maanpuolustusnaisten lipussa komeilee Keski-Suomen vaakunasta tuttu soidinmetso.

Parhaillaan selvitämme lipun naulaus- ja siunaustilaisuuden kulkua. Sitten onkin vuorossa kutsujen ja kutsuvieraslistojen laadinta.

Juhlapäiväksi olemme päättäneet lauantain 18.2.2017 ja paikaksi on valittu Huhtasuon kirkko.

Paljon on tehty työtä ja kahvia on kulunut palavereissamme, mutta olemme monta kokemusta rikkaampia kaiken tämän jälkeen. Kiitos kaikille lippuhankintaamme osallistuneille!

Teksti ja kuva
– Tiina Ronkainen
MNL K-S piiri ry:n pj

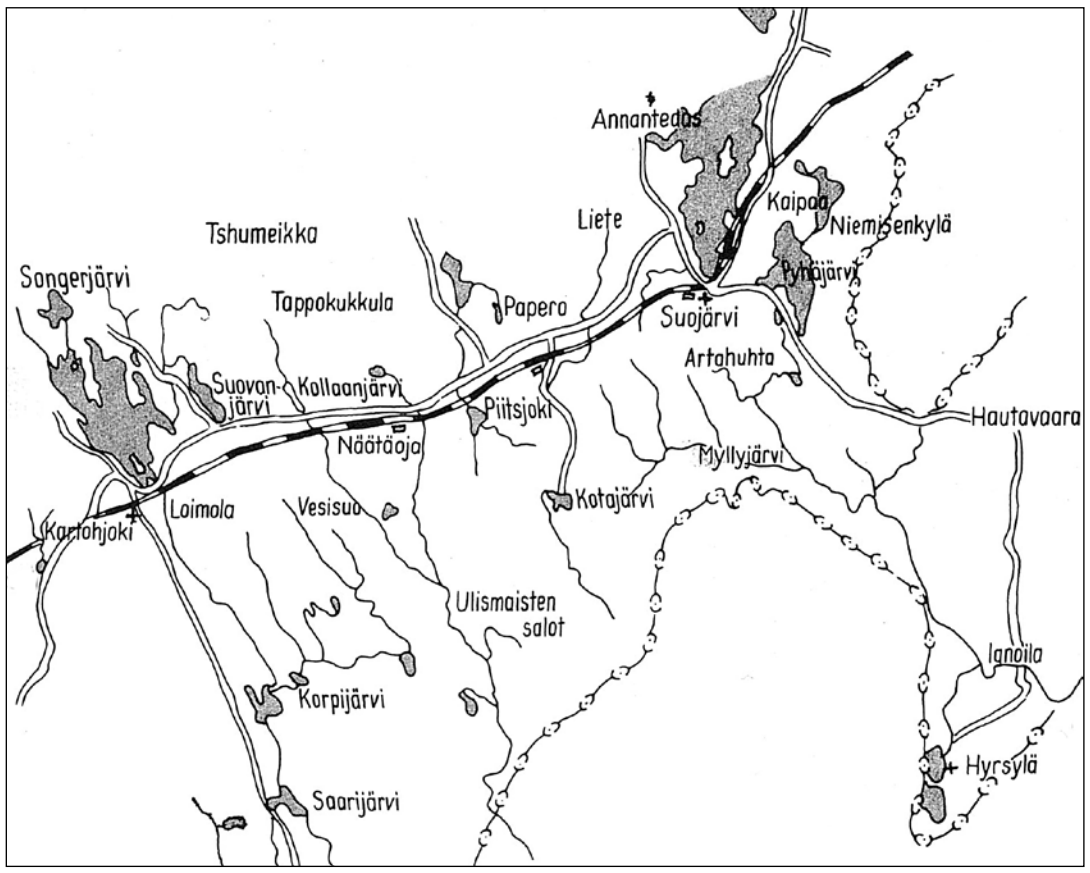

↑ *Näkymä maantieltä pohjoiseen Kollaanjärvelle kesällä vuonna 2000.*

←*Kartta 12.Divisioonan taistelualueesta 1939-1940.*

Talvisotaa Laatokan Karjalassa

Kollaan rintaman kuulumisia joulukuulta 1939

Talvisotaa varten suomalaiset joukot jaettiin niin, että Karjalan kannakselle keskitettiin omista voimistamme 2/3 ja Laatokan pohjoispuolelle 1/3. Laatokan Karjalan merkitys omissa puolustussuunnitelmissamme oli toissijainen, mutta ei vähämerkityksinen, koska Laatokan Karjalassa käydyillä taisteluilla estettiin puna-armeijan tunkeutuminen sisämaahan ja sitä kautta Karjalan kannaksella taistelevien suomalaisten joukkojen selustaan. Taistelut Kollaanjoella olivat avainasemassa.

Neuvostoliiton suunnitelma

Moskovassa oli 1920-luvulla ryhdytty kehittämään neuvostoliittolaista suurstrategiaa, jonka yhtenä osana oli Suomen haltuunotto. Neuvostoliiton hyökkäyssuunnitelmat valmistuivat 1935. Niiden mukaan Suomi ja Baltian maat olisivat helppoja kohteita vallata ja vastarinta tulisi olemaan lähes olematonta.

Laatokan Karjalaan suunnatun 8. Armeijan joukkojen (6 divisioonaa ja 1 panssariprikaati) tehtäväksi oli suunniteltu hyökkäys Sortavalan suunnassa ja kohtaamansa vihollisen tuhoaminen Värtsilä-Sortavala-alueella. Joukon oli 10 päivässä edettävä 90 km:n matka linjalle Joensuu-Tohmajärvi-Sortavala. Sen jälkeen armeijan oli määrä jatkaa hyökkäystään Karjalan kannaksella olevien suomalaisjoukkojen selustaan ja autettava siellä puna-armeijan joukkojen taistelua suomalaisjoukkojen tuhoamisessa. Seuraavassa vaiheessa oli hyökättävä Mikkeliin, oikealla siivellä Kuopioon ja otettava yhteys Oulun korkeudella taistelleeseen 9. Armeijaan. Sodanjohto (Stalin) vakuutti joukoilleen, että ollaan menossa pelkästään auttamaan surkeassa asemassa – kapitalistien ikeen alla - eläviä suomalaisia ja tehtävä kestää korkeintaan pari - kolme viikkoa.

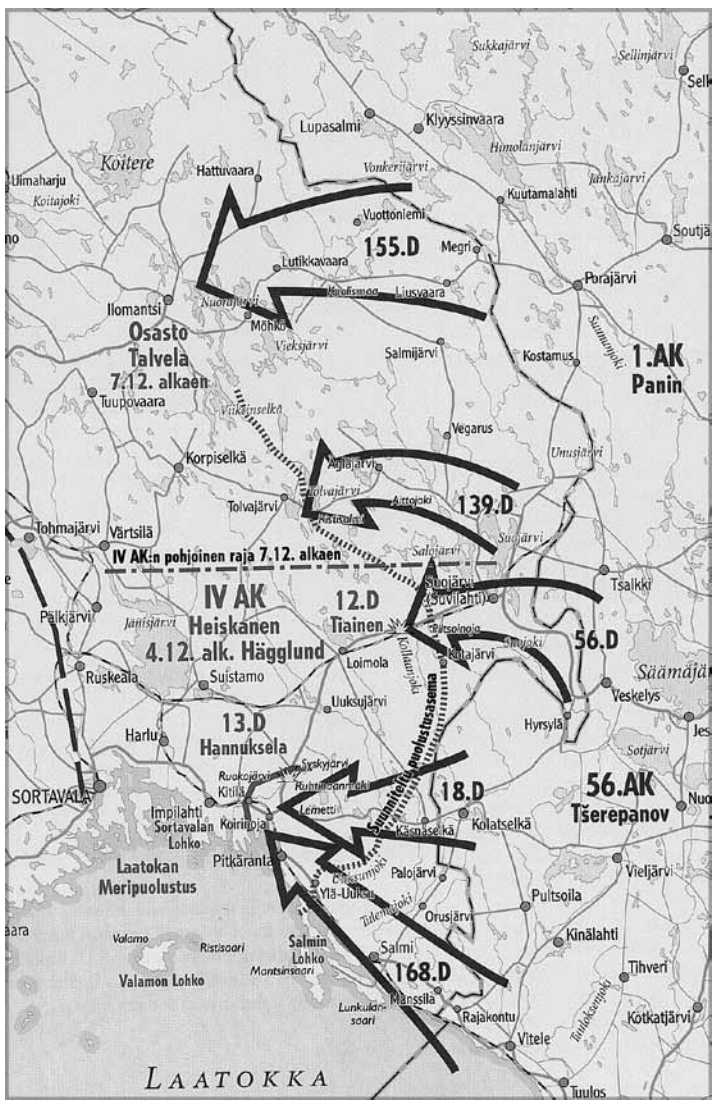

IV Armeijakunnan tilanne Laatokan Karjalassa 30.11.1939.

Suomen joukot Laatokan Karjalassa ja niiden päätehtävä

Alueen puolustusvastuu oli 30 000 sotilaan vahvuisella IV Armeijakunnalla. Kyseisen joukon perustamisvastuu oli rauhanaikaisella 3. Divisioonalla, jonka esikunta sijaitsi Mikkelissä ja jonka komentajana toimi kenraalimajuri Juho Heiskanen. Hän aloitti talvisodan IV Armeijakunnan komentajana. Yleisesikunta oli määrittänyt Laatokan Karjalan puolustamiselle väljähkön tehtävän. Siinä todettiin, että ”miten tehtävä suoritettaneenkin, on vihollisen pääsy estettävä linjan Jänisjoki-Jänisjärvi-Korpiselkä-Ilomantsi-Uimaharju länsipuolelle”.

IV Armeijakunta muodostui kahdesta divisioonasta, 12.D ja 13.D

Karjalan Sotilaslääninin perustamisvastuulla oli 12. Divisioonan joukot ja sen komentajaksi tuli aluejärjestelmän perusteella rauhanaikaisen sotilaslääninin komentaja eversti Lauri Tiainen. 12. Divisioonan kokoonpanoon perustettiin kolme jalkaväkirykmenttiä (JR 34, JR 35 ja JR 36) sekä kenttätykistörykmentti (KTR 12). Eversti Tiaisen 12. Divisioona vastasi jatkossa legendaarisen Kollaan rintaman taisteluista. Tiaisen sairastuttua, divisioonaa komensi vuoden 1940 puolella eversti Antero Svensson.

Savon Sotilaslääninin vastuulla oli 13. Divisioonan perustaminen ja sen komentajaksi tuli eversti Hannu Hannuksela. IV Armeijakunnan vastuualue oli Laatokan Karjalassa niin, että 12. Divisioona vastasi suunnasta Leppäsyrjä-Loimola–Suojärvi ja 13. Divisioona Laatokan pohjoisrannan suunnasta Kitilä – Pitkäranta – Salmi.

Talvisodan alku Suojärven ja Suvilahden suunnassa

Suojärven alueelle hyökkäsi 30.11. rykmenttikomentaja Sheludkon 56. Divisioona ja prikaatikomentaja Beljajevin 139. Divisioona. Neuvostojoukkojen 56.D katkaisi heti suomalaisten yhteydet Hyrsylän mutkaan Hautavaaran lossilla. 56.D jatkoi etenemistään kohti Suojärveä ja siltä meni Suojoen ylitykseen yli vuorokausi, vaikka suomalaiset eivät olleet edes vastarannalla. 8. Armeijan esikunnasta annettiin 1.12. 56.D:n komentajalle ja 2.12. 56. Armeijakunnan komentajalle varoitukset sietämättömän hitaasta hyökkäysnopeudesta. Suomen sodanjohdolle selvisi vasta myöhemmin vihollisen määrällinen ylivoima. Laatokan Karjalassa lähes jokaisen käytettävissä olevan tien suunnassa möyrysi puna-armeijan divisioona. Se yllätti Suomen sodanjohdon.

Suvilahden alueen omat joukot ja ensimmäiset taistelut

Suvilahtea puolusti everstiluutnantti Wilhelm Teittisen JR 34:n joukot ja sen pohjoispuolelle oli ryhmittynyt, suojajoukkona toiminut Osasto Räsänen, joka koostui kahdesta erillisestä pataljoonasta, yhdestä jalkaväkikomppaniasta ja kenttätykistöpatterista (Er. P10, Er.P112, 8./JR37,9./KTR13). Osaston komentajana toimi Salmin Rajavartioston rauhanaikainen komentaja everstiluutnantti Veikko Räsänen.

Omat joukkomme olivat taisteluvalmiina jo edellisenä päivänä, joten ne tiesivät odottaa hyökkäystä. Teittisen rykmentti oli ennen sodan alkua pystynyt myös valmistelemaan alueelle suhteellisen hyvät asemat, koska Suojärven merkitystä Laatokan Karjalan puolustuksen lukkona oli korostettu. Ensimmäiset taistelut osoittivat, että suomalaiset pystyivät hidastamaan vihollisen etenemistä mm Myllyjärvellä, Artahuuhdassa ja Verkkolammilla, jossa reservin luutnantti Aarne Juutilaisen johtama 6./JR 34 pysäytti aktiivisesti toimivien neuvostojoukkojen useat hyökkäykset vuorokauden ajan.

Erkki Palolampi kirjassaan - Kollaa kestää - kuvaa Juutilaisen johtamaa taistelujen vaihetta seuraavasti:

Upseerilähetti tuli kolmannen kerran kirjallinen käsky mukanaan. Juutilainen näki lähetin tulevan ja teki asiaa siirtyä ”pakoon” hautausmaan etelälaitaa kohti. Hän eteni pesäke pesäkkeeltä, lähetti juoksi perässä huudellen ja ihmetellen. Juutilainen tähysti maantien suuntaan, ja silloin tuli se, mitä hän oli odottanut. Puitten lomasta alkoi näkyä liikettä ja pian ilmestyi vihollisen rivistö näkyviin. Juutilainen pysähtyi konekiväärin kohdalle.

- Jaaha, oikein kirjallisia terveisiä. Mutta niin kuin näette, ei nyt ole aikaa ruveta kirjeitä lukemaan, se saa jäädä vähän tuonnemmaksi. Sanokaa komentajalle, että tullaan, ei meitä bolsevikit petä, emme me jää pussiin. Juutilainen hyppäsi konekiväärin taakse ja alkoi lakaista hyökkäävää rivistöä maantieltä maahan. Vasta sen jälkeen kun tämäkin hyökkäys oli torjuttu ja vihollinen vetäytynyt näkymättömiin, hän antoi käskyn koota komppanian kylän keskuskansakoululle, jossa hän tarkasti yksikkönsä, tarkasti sen ja kyseli miehiltä oliko varusteita kadonnut ja oliko kaikki kunnossa.

JR 34:n joukot onnistuivat 1.12. aikana torjumaan sarjan vihollisen hyökkäyksiä. Rykmentin pohjoispuolen tapahtumat Osasto Räsäsen alueella saivat 12. Divisioonan esikunnan käskemään taisteluosasto Teittisen luopumaan Iso Pyhäjärven viivytysasemasta ja sen Teittinen toteutti perin vastahakoisesti. Taisteluosasto aloitti kuitenkin siirtymisen Suvilahden läpi ja viimeiset yksiköt irtautuivat Suvilahdesta 2.12. sytyttäen kylän palaamaan.

Tässä vaiheessa on syytä mainita, että siviiliväestön evakuointi Suojärvellä oli jäänyt pahasti kesken. Taistelujoukot ja pakenevat evakkojoukot kohtasivat samalla taistelujen tiellä ja alueella oli tässä mielessä sodan alkupäivinä sekasortoinen tunnelma. Everstiluutnantti Teittinen joutui irrottamaan omia johtajiaan kesken taistelutoimien avustamaan evakuointitoimenpiteitä.

Suojärven menetys sai marsalkan suuttumaan

Tilanne huononi olennaisesti 2.12. illan kuluessa. Tilanneilmoituksessaan Päämajalle IV Armeijakunnan Esikunta kertoi joukkojensa luopuneen Laatokan rantatien suunnassa Tulemajoki-linjasta, 12. Divisioonan alueella neuvostojoukot olivat saavuttaneet Suvilahden ja Osasto Räsänen oli luopunut Suojärven - Tolvajärven tien suunnassa Vuonteleen asemasta. Suojärven alueen merkitystä oli ennen talvisodan alkua paljon korostettu ja marsalkka Mannerheimille oli marraskuun lopulla vakuutettu, että Suojärven puolustus kestäisi ainakin viikon ajan.

Kun tieto Suojärven menetyksestä ehti Päämajaan, sotamarsalkka suuttui. Tunnelmaa syvensi vielä samanaikaisesti eversti Paavo Talvelan saapuminen ylipäällikön luo. Hän toi esiin kantansa Suojärven merkityksestä ja tulisieluisena sekä ”hyökkäysintoisena” komentajana hän korosti nopean vastahyökkäyksen tarvetta ja omaa haluaan päästä rintamalle. Kun illan mittaan vielä saatiin tietää Tulemajoesta luovutun, Mannerheim puuttui tilanteeseen. Marsalkka antoi samana iltana Päämajan osasto III:n päälliköille eversti Airolle käskyn, että Laa-

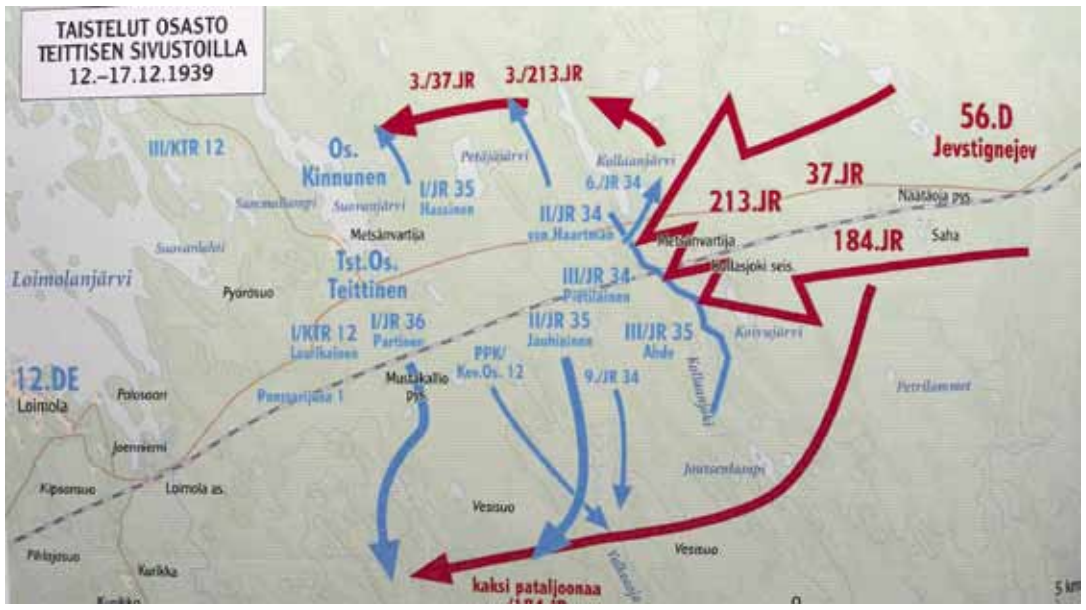

Taisteluosasto Teittinen torjui 56.Jalkaväkidivisioonan hyökkäykset myös sivustoilla.

tokan pohjoispuolella toimivan IV Armeijakunnan oli 3.12. aamulla hyökättävä koko voimallaan ja vallattava takaisin mm Suojärvi ja heitettävä vihollinen takaisin yli rajan. Airo kieltäytyi laatimasta tällaista käskyä, sillä hänen mielestään se jo ajanpuutteen vuoksi olisi mahdoton toteuttaa. Yleisesikunnan päällikkö kenraaliluutnantti Oesch kirjoitti marsalkan käskystä tällaisen käskyn ja lähetytti sen IV Armeijakuntaan. Airo oli aavistanut heti oikein sen, että hyökkäyksen valmisteluun ei ollut riittävästi aikaa ja kuten myöhemmin tulee ilmi, se epäonnistui ja jäi täysin tuloksettomaksi.

IV AK:n ensimmäinen vastahyökkäys

Marsalkan käskyn saatuaan kenraalimajuri Heiskanen otti yhteyttä 12.Divisioonan komentajaan eversti Lauri Tiaiseen tiedustellen häneltä mielipidettä hyökkäykseen. Tiaisen kanta hyökkäykseen oli kielteinen, koska joukot olivat käyneet kolmen vuorokauden mittaisen viivytystaistelun ja niitä ei ehdittäisi aamuun mennessä järjestää kaikilta osin hyökkäystä varten. Lisäksi joukkojen määrälliset varuspuutteet olivat tuntuvia, sillä mm. 12. Divisioonalta puuttui tuossa vaiheessa vielä 9802 suksiparia, 335 ahkiota ja 121 rekeä.

Kun Heiskanen oli keskustellut Tiaisen kanssa, hän otti yhteyttä Päämajaan ja pyysi peruutusta em. hyökkäyskäskyyn. Kenraaliluutnantti Oesch ei kuitenkaan suostunut esittämään pyyntöä marsalkalle, koska hän tiesi, ettei Mannerheim peruuta antamaansa käskyä. Tapaukseen liittyy kahden kenraalin välistä sanailua niin, että Heiskasen vedottua mm. siihen ettei joukoilla ole suksia, oli Oeschin vastaus ollut tylyn yrmeä: ”ei täällä ole lunta.” Tuossa vaiheessa Päämaja oli vielä Helsingissä.

Armeijakunnan komentaja antoi kuitenkin klo 1.00 yöllä molemmille divisioonille ja osasto Räsäselle suullisesti hyökkäyskäskyn, jonka mukaan vastassa oleva vihollinen tuli lyödä valtakunnan rajan toiselle puolelle aamulla käynnistettävällä hyökkäyksellä. Heiskanen toteutti näin velvollisuutensa noudattamalla esimiehensä käskyä.

Epäonnistunut vastahyökkäys

Armeijakunnan vastahyökkäys oli koko Talvisodan ensimmäinen näin suuri vastahyökkäys. Viivytyksessä olleita joukkoja yritettiin käännyttää hyökkäykseen ja täysin valmistelematon hyökkäys joukoilla, joille vain puolelle oli ehditty jakaa sukset, epäonnistui kaikissa suunnissa. Epäjärjestykseen joutuneet joukot oli pakko vetää takaisin. Hyökkäyksen epäonnistuminen kaikissa portaissa heikensi uskoa omiin mahdollisuuksiin ja neuvostojoukkojen ylivoima alkoi painaa miesten mielissä. Osaltaan tämä epäonnistuminen johti siihen, että marsalkan luottamus kenraalimajuri Juho Heiskasen toimintaan oli mennyt. Hänet siirrettiin toisiin tehtäviin ja tilalle joulukuun 4. päivänä määrättiin kenraalimajuri Woldemar Hägglund.

Kollaan rintaman muodostuminen

JR 34 siirtyi Suvilahdesta JR 36:n asemien läpi Kollaanjoelle puolustukseen ja lepoon. Vastahyökkäystä varten Piitsoinojalla sijainnut eversti A Sainion komentama JR 36 oli ainoa joukko, jota voitiin käyttää tehtävään. Niinpä 12.Divisioonan komentaja eversti Tiainen käski JR 36:n vallata Suvilahden maaston. Rykmentti sai vastaansa puna-armeijan panssarivaunuosaston. Ilman panssarintorjunta-aseita taistelleet JR 36:n soturit eivät olleet aiemmin panssarivaunuja kohdanneet ja joutuivat paniikkiin. Hyökkäys keskeytettiin ja JR 36 vetäytyi onneksi vain vähäisiä tappioita kärsineenä takaisin Piitsoinojan puolustusasemaan.

Armeijakunnan vastahyökkäyksessä epäonnistunut JR 36 pystyi pitämään puolustusasemat Piitsoinojalla joulukuun 4.päivään saakka, jolloin kosketus viholliseen saatiin uudelleen. Neuvostojoukot hyökkäsivät 4.12. JR 36:tta vastaan Piitsoinojalla. Tällöin levisi rykmentin keskuuteen huhu panssarivaunujen läpimurrosta ja pakokauhu valtasi joukot uudestaan. Rykmentin kaksi pataljoonaa lähti sekavana joukkona vaeltamaan kohti Loimolaa. Suomalaiset joukot saivat kuitenkin järjestettyä puolustuksensa Kollaanjoen tasalle.

Kollaan asemat olivat alun perin suunniteltu toisen luokan viivytysasemiksi. Niinpä 12.D:n johto yritti työntää puolustusaseman tasaa idemmäksi. Tällainen yritys tehtiin 5.12., jolloin evl Teittinen sai käyttöönsä majuri Luikin komentaman KevOs12:n. Lisäksi Loimolaan 3.12. mennessä siirtynyt JR 35 sai käskyn edetä kahden pataljoonan voimin Teittisen muodostaman Osasto Luikin perässä kohti Näätäojaa, jossa se sai kosketuksen neuvostojoukkojen kärkiosastoon. Tämä hyökkäys kuitenkin keskeytettiin. Sen jälkeen ryhdyttiin järjestämään puolustusta Kollaanjoen tasalle ja evl Teittinen sai käyttöönsä lisävoimaa kun 12.DE alisti JR 35:n hänen käyttöönsä. Näin muodostui talvisodan loppuun asti legendaariseen maineeseen noussut Kollaan rintama.

Taisteluosasto Teittisen toimintaa joulukuussa

12.DE antoi JR 34:n komentajalle evl Teittiselle tehtävän varustaa Kollaanjoen linja puolustuskuntoon. Teittinen ryhmitti Kollaanjoen länsipuolelle maantien molemmin puolin ratsumestari Carl von Haartmanin komentaman II/JR34:n. Kapteeni Niilo Pietiläisen komentama III/JR34 ryhmittyi rautatien suunnalle. Alueella toimi myös Panssarijuna 1, joka oli tukenut joukkojen taistelua Piitsoinojan varsinaisesta puolustusasemasta irtauduttaessa.

Kestääkö Kollaa

Joulukuun 11. päivänä IV Armeijakunnan komentaja kenraali Hägglund kävi Kollaalla ja vieraili luutnantti Juutilaisen teltassa seurassaan eversti Tiainen ja everstiluutnantti Teittinen. Hägglund oli koko ajan ollut huolissaan siitä, että miten Kollaan rintama tulisi kestämään ja esitti kahvin juonnin yhteydessä Juutilaiselle kysymyksen:

- Kestääkö Kollaa?

- *Kyllä, herra kenraali, vastasi Juutilainen. – Kyllä kestää, ellei käsketä karkuun juoksemaan.*

- *Onkos käsketty? myhäili kenraali.*

- *Kyllä, herra kenraali, oikein kirjallisesti.*

Kenraali naurahti ja selitti, että hänen suunnitelmansa vaatisivat Kollaan kestämään vielä useita päiviä vielä.

Rykmentti vastaan divisioona - silti viholliselle kovat tappiot

Kolaanjokilinjaa kohti hyökkäsi puna-armeijan 56. Divisioona. Siinä oli 15 876 miestä ja eniten tykistöä sekä sarjatuliaseita verrattuna muihin 8. Armeijan divisiooniin. Suomalaisia oli enimmilläänkin vajaa puolet em. vastassa olleen vihollisen vahvuudesta.

Venäläisellä puolella oltiin tyytymättömiä hitaaseen hyökkäysnopeuteen ja vauhtia haettiin komentajia vaihtamalla. Hyökkäyksen kärkeen voitiin vaihtaa tuoretta voimaa aina jos se jostain syystä hidastui. Hitautta aiheutti taisteluosasto Teittisen toiminta, joka pystyi vihollisen verrattuna vähäisillä voimillaan torjumaan puna-armeijan 56. D:n hyökkäykset niin maantien suunnassa kuin myös sivustoilla. Vaikeimmillaan tilanne oli 13.12. jolloin suomalaiset suunnittelivat jo Kollaanjoki -linjasta luopumista, mutta Teittisen joukot torjuivat järjestelmällisesti vihollisen hyökkäyksiä ja rintama alkoi vakiintua Kollaanjoelle.

Taisteluosasto Teittinen aloitti 20.12. noin 25 asteen pakkasessa vastahyökkäyksen tavoitteena katkaista kaksipuolisella saarrostuksella Kollaanjoen itäpuolella ollut vihollinen.

Hyökkäys jouduttiin keskeyttämään tuloksettomana. Vastahyökkäys uusittiin 23.12. ja tulos ei ollut edellistä suoritusta kummempi.

Joulukuun aikana käytiin ankaria puolustustaisteluja huonosti varustetuissa asemissa. Jokaisen miehen panos oli äärimmäisen tärkeä ja vaati yli-inhimillisiä ponnisteluja jatkuvasti kaikilta koko joulukuun ajan. Komppaniat supistuivat joukkueen kokoisiksi, joukkueet ryhmän ja ryhmät taistelijaparin tai yksittäisen soturin kokoisiksi. Nämä ponnistelut saivat aikaan, että vastassa ollut vihollisen 56. D määrättiin 18.12. puolustukseen. Tähän vaikutti divisioonan kärsimät suuret tappiot ja armeijan muiden joukkojen vaikea tilanne Ägläjärvellä, Kitilässä ja Ruhtinaanmäessä.

Joulukuun lopussa suomalaisten puolustus Kollaanjoen länsipuolella muodostui neljästä rinnakkain olevasta pataljoonasta ja asemat vakiintuivat tuohon maastoon.

Vihollisen 56.Divisioonan kokonaistappiot koko joulukuun ajalta olivat 2822 miestä, joista kaatuneita oli 678, haavoittuneita 2086 ja kadonneita 58. Lisäksi paleltuneita oli 1417, joka oli puna-armeijan 8.Armeijan divisioonien suurin yhden divisioonan paleltuneiden määrä.

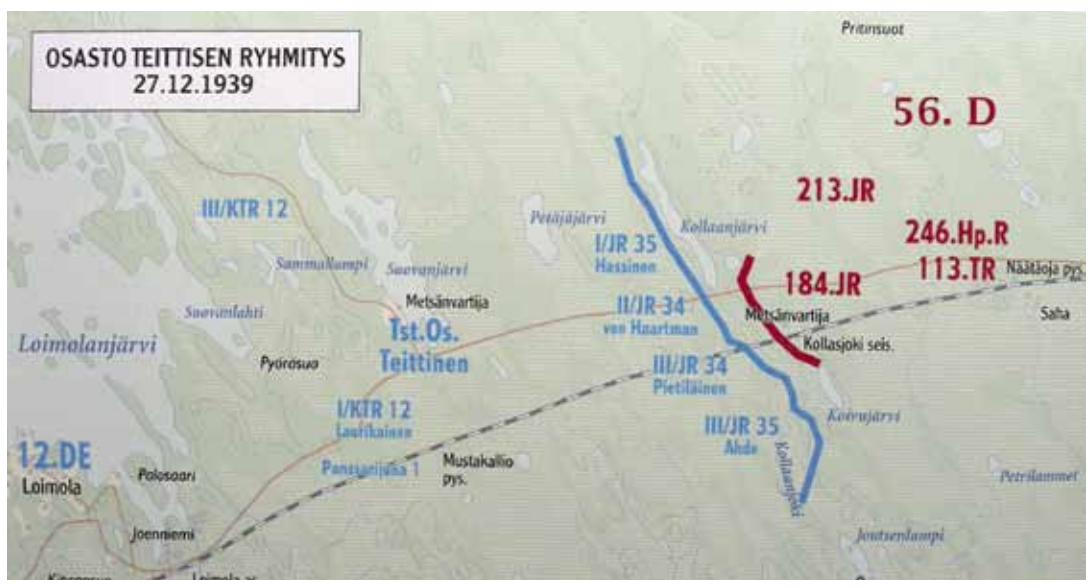

Res.luutnantti Aarne Juutilainen (vas.) ja pastori Antti Rantamaa.

Jouluhartaus Kollaalla 1939

Antti Rantamaa, Joroisten seurakunnan kappalainen ja maalaisliiton kansanedustaja, toimi pappina Kollaanjoella. Hän muistelee vuonna 1942 kirjoittamassaan kirjassaan - Parlamentin palkeilta Kollaanjoen kaltahille - vuoden 1939 jouluaaton hartautta, jonka hän siellä piti. Lehtemme kansikuvan tunnelmaa vahvistakoon seuraava Rantamaan muistelu:

Juutilainen kokosi komppaniansa irti saatavissa olevat miehet joulujumalanpalvelukseen Korsukukkulan takarinteen notkelmaan, joka tarjosi ainakin näkösuojan puron toisella rannalla häärivän ryssän tulelta. Miehet olivat jo monissa kovissa paikoissa karastuneita Merikarvian ja Rautjärven poikia. Taisteluissa nuhrautuneissa pukimissaan ja likaisiksi käyneissä, mustuneissa lumivaipoissaan pojat tulivat kivääreineen. Väsyneitä olivat, partaisia ja nokisia kasvoiltaan, mutta askel oli jäntevä, katse rohkea ja mieliala loistava. Ilma oli kuulakas, kylmän pureva ja tuima. Taivas kaareutui kirkkaana ja kovana korkealla yllämme. Koko ajan kuului harvanlaista ammuntaa. Jalkaväenkiväärit napsahtelivat puolin ja toisin. Joukkoon mahtui väliin myös 45 mm:n kenttätykin, Molotohvin, silloin tällöin kuuluva kipeänäreä ja äkisti tuleva, ilkeästi hujeltava kranaatti.

Kun komppania oli rivissä, astelin minä sen eteen, ja pitkänhuiskea Juutilainen asettui taakseni niin lähelle, että hyvin kuulin hänen möreän ”sankaritenorinsa” jouluvirttä veisatessamme. Ryssän tulitus rinnettämme kohti kiihtyi. Muistan, miten oloni tuli epävarmaksi. Minua kauhisti ajatus: jos ryssän kenttätykin ammukset alkavat räjähdellä juuri välittömästi rivistön takana oleviin rinteen puihin, saattaa tässä käydä vielä hyvin ikävästi.

Virren päätyttyä olin jo voittanut heikkoudenhetkeni. Luin Uudesta Testamentista nämä väkevät sanat: ”Vaikka tuhansia kaatuisi viereltäsi ja kymmeniä tuhansia oikealta puoleltasi, ei Sinuun satu, koska olet ottanut Herran, sinun Jumalasi, varjelijaksesi.”

- Me tahdomme elää rauhassa, mutta ellemme sitä saa tehdä, me taistelemme. Me haluamme elää, mutta jos vapaus ja ihmisoikeus ovat vaarassa, me olemme valmiit kuolemaankin, jos niinkin on arpamme oleva. Me tiedämme, että on olemassa kuolemaakin pahempi, ja se on orjuus ilman toivoa. Bolshevistinen orjuus!

Selostamatta enempää kenttäsaarnaani mainitsen vain, että vaikka ryssä yhä kiihdytti tultaan, pysyivät monissa tilanteissa karaistut miehet aivan rauhallisina, vaikka joittenkin ilmeet todistivat hetkittäistä epäröintiä, mutta alallaan ja hievahtamatta siinä vain itse kukin seisoimme. Seurasi rukous. Pyhä hetki etulinjan pinnassa jouluaattona 1939. Päät painuneina rukoukseen. Sydämet ylennettyinä Herran eteen. Ihminen puhui ihmisten, veljiensä, puolesta. Väkevänä kohosi taivaan avaruuksiin jouluvirren loppusäkeistö: ”Nyt Jumalalle kunnia, kun antoi ainoon Poikansa. Siit` enkelitkin riemuiten veisatkoon taivaan Herrallen.”

Ylevä hetki etulinjan pinnassa oli päättynyt.

Tekstit: Tapio Paappanen

Kuvat: SA-kuvat
Tapio Paappanen

Kartat: Ari Raunio

Simo Häyhä, alarivissä keskellä.

Simo Häyhä vanhemmalla iällä katsoo tuttua kiväärin tähtäinkuvaa.

Simo Häyhä - maailman paras

Teksti ja kuvat: Majuri,dosentti Tapio Saarelainen

Artikkeli on kirjoitettu palvelemaan reserviläisjärjestöjen tietoisuutta kaikkien aikojen parhaasta tarkka-ampujasta, Simo Häyhästä. Artikkeli perustuu kirjoittajan henkilökohtaisten haastatteluiden tuloksiin vuosien 1997 – 2001 välisenä aikana.

Simo Häyhä – eräs tunnetuimmista suomalaisista kautta aikojen

Simo Häyhä on kiistatta maailman kuuluisin tarkka-ampuja. Hän tappoi 542 vihollisen taistelijaa 98 vuorokauden aikana. Saavutus, johon kukaan ihminen ei ole kyseisessä tehtävässä – tarkka-ampujana – koskaan aikaisemmin, eikä myöhemmin, pystynyt. Historia opettaa, mutta ihminen ei tahdo oppia. Viimeisistä sodistamme tällä maaperällä on kulunut jo runsaat seitsemän vuosikymmentä. On aika kerrata asioita… koska ihminen ei opi!

Aseenaan Simo Häyhällä oli avotähtäimillä oleva kivääri, jalkaväen kivääri mallia m/28–30 (aseen numero on 60974). Ase oli Suojeluskuntajärjestön kautta hankittu. Ase oli tuttu ja turvallinen. Ampumaetäisyydet olivat pääsääntöisesti sadan viidenkymmenen metrin paikkeilla, mutta väliin mahtuu tappavia laukauksia aina 450 metriin saakka. Tavoitteena oli aina laukaus ja osuma. Tässä Simo Häyhä yleensä onnistui, lähes aina ensi yrittämällä. Tulee muistaa, että kiikaritähtäin oli tuohon aikaan ylellisyystuote. Tarkka-ammuntaa ei ollut olemassa samanlaisena käsitteenä kuin me ilmiön tunnemme. Simo Häyhä loi tarkka-ammunnan käsitteen toimiensa kautta!

Sota ilmiönä

Sodistamme alkaa olla jo pitkä aika. Kansakunta unohtaa. Siksi on paikallaan virkistää kansakunnan muistia!

Sotaa emme ole tämän maan kamaralla kokeneet pitkään aikaan. Seitsemän vuosikymmentä on silti varsin lyhyt aika! Juuri kun olemme tuudittautuneet lapsenomaiseen hyvänolon tunteeseen ja ajatukseen: ”Eihän tänne kukaan halua hyökätä. Kuka muka tänne haluaisi tulla ja miksi?” – saatamme joutua huomaamaan karun tosiasian: sota on kiinnostunut sinusta. Jatkuva varautuminen sen pahan päivän varalle ei ehkä olekaan niin vainoharhaista ja turhaa kuin syvässä kauan jatkuneessa rauhantilassa valtaosa kansalaisista saattaa ajatella. Omien kansalaisten kansanarmeijan ylläpito maksaa. Se on silti, laskemistavasta riippumatta, halpa vakuutus pitää Suomi itsenäisenä ja hereillä. Sodan tai kriisin ollessa ovella on turhaa ja lapsellista edes kuvitella ehtivänsä varautua yhtään mihinkään. Peli on silloin jo ohi.

Si vis pacem, para bellum. Jos haluat rauhaa, valmistaudu sotaan. Näin totesi jo roomalainen sotastrategi Flavius Vegetius Renatus. Hän puhui myös sotilaallisen tyhjiön merkitystä. Jo hän ymmärsi sotilaallisen tyhjiön toiminnan: Se pyrkii täyttymään. Sotilaallinen tyhjiö on ohimenevä ja hetkellinen olotila. Mikäli sitä ei täytä oman maan armeija, jonkun muun valtion armeija tekee sen. Pysyvää sotilaallista tyhjiötä ei ole.”

Amerikkalaisten oletetaan tietävän kaiken. Niinpä seuraava asia on syytä huomioida kun keskustelemme ampumatarvikkeiden kulutuksesta:

Amerikkalaisen tutkimuksen mukaan ensimmäisen maailmansodan aikana tarvittiin keskimäärin 7000 kiväärikaliiperisen aseen laukausta sotilaan tappamiseksi. Vietnamin sodan aikana luku oli noin 25 000. Tarkka-ampuja tarvitsee samaan suoritukseen keskimäärin 1,3 laukausta.

Simo Häyhän merkitys jälkipolville

Simo Häyhä osoitti teoillaan, mitä tarkoittaa esimiehen käskyn täyttäminen. Hän teki sen, mitä käskettiin. Tehtävä ei ollut helppo eikä mieluinen. Välttämätön työ oli silti tehtävä, ja hän suoritti sen erinomaisesti, tinkimättä. Simo Häyhä toimi ryhmänjohtajana esitaistelijana ja oli osaltaan luomassa talvisodan henkeä sekä puolustamassa isänmaatamme. Hänen esimerkkinsä velvoittamana meidän tulee aina muistaa Simo Häyhän sanat: ”Tein sen minkä käskettiin, niin hyvin kuin osasin. Ei Suomea olisi, elleivät kaikki olisi tehneet samal viisii.”

Simo Häyhä toimi rintamalla esitaistelijana ja oli vaikuttamassa Kollaan Hengen syntymisessä. Tekojensa ja ansioidensa myötä Simo teki osaltaan tunnetuksi käsitettä ”Kollaa kestää”. Hänen kohtalonsa oli kulkea läpi talvisodan ja haavoittua sen viimeisinä päivinä. Kuin ihmeen kaupalla hän toipui saamistaan vammoista ja sai elää pitkän ja vaiherikkaan elämän.

Kenties kuuluisin kuva Simo Häyhästä. Marsalkka Mannerheim ylensi Simo Häyhän alikersantista vänrikiksi 28.8.1940. Teollaan Mannerheim halusi osoittaa Simon tekojen merkityksellisyyden koko kansakunnan kohtalon kannalta. Talvisodan hengen luojana ja kaikkien aikojen tarkka-ampujana Häyhä on huomioitu ylennyksissä tavalla, johon kukaan ei ole ennen häntä, eikä hänen jälkeensä ole koskaan yltänyt.

Myös kunniamerkit, jotka Simolle on myönnetty, kuvaavat hänen ainutlaatuisuuttaan sekä ihmisenä että sotilaana. Nykyaikainen ja tulevaisuuden taistelukenttä muodostaa haastavan ja alati nopeasti muuttuvan toimintaympäristön tarkka-ampujalle. Rintamalinjoista ei ole tietoakaan, sota tapahtuu kaikilla tasoilla, useassa eri kohteessa, samanaikaisesti.

Häyhä oli kovin vaitelias teoistaan talvisodassa, joten hänet on tunnettu lähinnä ainoastaan Erkki Palolammen menestyskirjan ”Kollaa Kestää” (1940) ansiosta.

Simo Häyhän ominaisuuksista ja luonteesta

Simo Häyhän muisti oli todella terävä: keskustellessamme talvisodan asioista hän muisti asiat ikään kuin ne olisivat tapahtuneet edellisenä päivänä! Hänen mieleensä palasivat nopeasti ne ajat, jolloin hän ani varhain aamuhämärissä hiipi tuliasemiinsa. Simo kertoili istuneensa asemissaan tuntikausia kovassa –ajoittain 40 asteen pakkasessa - varoen hengittämästä ulos siten, että vihollinen havaitsee hengityshuurut. Hän muisteli myös kuinka hän illan pimetessä palasi takaisin esimiehensä tai ”töpinän” telttaan tai majoituskorsuun nukkumaan.

Suurin ja vaativin työ on ollut saada haastatteluiden aikana puhumaan ja kertomaan talvisodan tapahtumista. Siinä onnistuminen vaatii aikaa. Hän ei ole halunnut koskaan tehdä itsestään numeroa, vaan on antanut tekojensa puhua puolestaan. Yksi asia johtaa toiseen, kuten nytkin. Ystävyys- ja tuttavasuhteideni ansiosta Simo Häyhän haastattelu onnistui. Kiitokset tästä kuuluvat suurelta osin maanviljelijä Raimo Partiselle sekä maanviljelijä Ensio Friarille. Heiltä molemmilta olen saanut ensiarvoisen tärkeää tietoa liittyen Simo Häyhän elämään. Tärkeimmät tässä artikkelissa näkyvät tiedot olen kuullut suoraan Simo Häyhältä itseltään.

Simo Häyhän opit on sittemmin tallennettu muokattuna ja siirretty Suomen puolustusvoimien tarkka-ampujan oppaaseen. Sodassa koettu tarkka-ampujan tiedon ja taidon perusta on saatava koulutettua jälkipolville, jotta rauhanaikaiselle kouluttamiselle tulevaisuudessa olisi vähintään yhtä hyvät perusteet kuin nykyisinkin. Tarkka-ampujat on syytä kouluttaa rauhan aikana. Mahdollisen sodan tai kriisin aikana on jo myöhäistä. Siihen ei ole aikaa, eikä mahdollisuuksia.

Lapsuus Karjalassa 1905–1920

Simo Häyhä syntyi 17.12.1905 Kiiskisen kylässä Rautjärvellä. Alue on rajan taakse jäänyttä Karjalaa. Simo syntyi seitsemäntenä lapsena kahdeksanlapsiseen perheeseen. Simon isä, Juho Häyhä, isännöi Mattilan tilaa. Äiti, Katriina, omaa sukuaan Vilkko, oli lempeä, rakastava ja ahkera maatalon emäntä. Tila käsitti noin viisikymmentä hehtaaria, joka oli sekä metsää, että peltoa. Kyseessä oli varsinaisesti metsätila, joka ei yksin olisi elättänyt suurta perhettä. Tarvittiin myös kotieläimiä työvoimaksi ja ravinnonlähteiksi. Hevosia oli kahdesta kolmeen, ja tilalla oli myös lampaita ja sika.

Mattilan tila oli aikaisekseen varsin moderni: pellot olivat salaojitetut, ja tilalla viljeltiin viljakasvien lisäksi myös sokerijuurikasta kotieläinten rehuksi. Kantakirjalehmiä oli kymmenisen kappaletta. Tilan metsää myytiin satunnaisesti talvisin. Siitä tuli mukavasti lisätuloja.

Simo vietti lapsuutensa neljän veljen ja kolmen sisaren kera. Veljistä Antti kaatui vapaussodassa ja Juhana haavoittui Joutsenon suunnalla käydyissä taisteluissa. Epäonnea koitui myös Tuomakselle: tämä kuoli auringonpistokseen raskaissa tietöissä Miettilässä. Simon kotitalon pihapiiriin kuuluivat tietenkin navetta, halkovaja, jauhovarasto sekä aitta. Päärakennus oli aluksi nelihuoneinen. Perheen kasvettua kahdeksanhenkiseksi siihen rakennettiin viideskin huone. Simo suoritti Miettilän kansakoulussa neljä luokkaa. Hän saavutti keskitasoa parempia arvosanoja. Opiskelu ei kuitenkaan ollut Simoa eteenpäin ajava voima, vaan se oli rakkaus maatilan töihin ja maanviljelykseen. Simo oli jo varhain päättänyt jatkaa isänsä ammattia, oppikoulu sai jäädä muille innokkaille lukumiehille käytäväksi. Simo oli käytännön miehiä.

Nuoruusvuodet 1921–1925

Simo Häyhä liittyi Rautjärven Suojeluskuntayhdistykseen 17-vuotiaana. Simo Häyhällä oli motivaatiota sekä rakkaus kotiseutuun ja isänmaahansa. Simon harjoitusaseena oli aluksi kivääri mallia 1891. Suojeluskunta jakoi aktiivijäsenilleen ampumatarvikkeita parhaan kykynsä mukaan. Tuohonkin aikaan oli puutetta kaikesta, myös ampumatarvikkeista. Niinpä Suojeluskunta jakoi patruunoiden rinnalla ruutia, nalleja ja luoteja, jotta aktiivijäsenet saisivat itse ladattua ampumatarvikkeensa. Aktiivilataajat saivat pientä vaivannäköä vastaan siis ampua enemmän! Latauskomponentteina käytettiin samaa ruutia kuin vakiopatruunassakin sekä luotina kolmentoista gramman painoista D 166 -luotia. Luoti oli todella tarkka!

Simo Häyhä saavutti menestystä useissa ampumalajeissa. Ammunta sujui myös pikakiväärillä. Näitä syvän rauhantilan aikana harjoiteltuja taitoja Simo tarvitsi myöhemmin Kollaan korvissa vihollisen rivejä harventaessaan.

Ampumakoulutus

Suojeluskunnissa normaaleiden kolmiotähtäysharjoitusten ja ammunnan eri osa-alueiden kuten ampuma-asennon ottamisen, aseen käsittelyn, tähtäämisen, hengittämisen, liipaisuharjoitusten ja jälkipidon lisäksi Suojeluskunnassa opetettiin oikeaa aseenkäsittelyä ja ammunnan perusteita.

Simo Häyhä omaksui ammunnan perusopit varsin nuorella iällä. Opit ehtivät juurtua ja jalostua kunnolla hyvissä ajoin ennen tulikoetta, talvisotaa. Suojeluskuntalaisen oli läpäistävä lukuisia kokeita ampumisen alalla. Tämä ampumatoiminta oli selkeässä yhteydessä yleiseen sotilaskasvatukseen kanssa.

Simo kunnostautui 1930-luvulla suojeluskuntansa ampumajoukkueen kärkihahmona monissa Viipurin suojeluskuntapiirin mestaruuskilpailuissa. Taisteluammunnoissa Simo Häyhä edusti Rautjärven suojeluskuntayhdistyksen lukuisat kilpailut voittanutta pikakiväärityhmää. Erityisen taitava Häyhä oli Suomi konepistooli -aseuutuuden käsittelijänä. Hän saavutti tälläkin aseella Viipurin suojeluskuntapiirin mestaruuksia. Simo Häyhä oli suorittanut Suojeluskunnassa myös II luokan kuntoisuus- ja hiihtomerkin.

Talvisota

Vuonna 1939 alkoi tapahtumasarja, joka vaikutti Suomen valtion olemassaoloon merkittävällä tavalla. Huhtikuun toisena päivänä tehtiin päätös Karjalan kannaksen vapaaehtoisista linnoitustöistä. Samana vuonna, 5. lokakuuta, Neuvostoliitto kutsui Suomen neuvotteluihin ”ajankohtaisista kysymyksistä”. Yhteisymmärrystä ei neuvotteluissa syntynyt. 26. marraskuuta tapahtui Neuvostoliiton provokaatio, Mainilan laukaukset, joista se syytti Suomea. Suomi ei provosoitunut Neuvostoliiton syytöksistä, joten 30. marraskuuta Neuvostoliiton oli itse hyökättävä ja se aloitti talvisodan Suomea vastaan.

Annetaanpa Simon kertoa tapahtumia taistelukentältä itse. Hänen tarinansa, joka alkaa talvisodan aattona, syksyllä 1939:

”Marraskuun viimeisenä päivänä olin Suvilahdessa, jonne minut edellisenä päivänä oli muutamien muiden kanssa komennettu panssarintorjuntakursseille. Sodan alkamispäivän vastaisen yön nukuimme kaikessa rauhassa. Vasta aamulla saimme tietää, että noin kello 3:n

Simo Häyhä -kilpailu alkamassa. Vuosi on 1978, paikkana Sotinpuro, Pohjois-Karjala. Mestari itse on valmistautumassa ampumaan Simo Häyhä -kilpailun ensimmäisen laukauksen. Tuliasemana on rakennuksen katto, maalina kuuseen kätketty, halkaisijaltaan kaksikymmensenttinen ilmapallo. Ampumaetäisyys on 175 metriä. Pallo on rikottava, minkä jälkeen voi tapahtua seuraaviin tuliasemiin siirtyminen.

JRU RUUTU

Joulukuu 2016

Kulunut vuosi on viimeisiä päiviä vaille taputeltu. Kun hetkeksi pysähtyy ja katsoo peruutuspeiliin niin voi todeta kuluneenkin vuoden olleen varsin tapahtumarikas. Toimintaa on pystytty järjestämään yhdistys ja piiritasolla halukkaille toimijoille ja talouskin ollaan saatu oikenemaan. Kansantalouden piristyminen on näkynyt toimintaa järjestävien vastuuhenkilöiden kiireissä ja haasteissa sovittaa työelämä sekä harrastus sopivalla tavalla kalentereihin. Haluankin tässä kiittää kaikkia aktiiveja antamastanne panoksesta ja ajasta yhdistyksen toiminnan eteen.

Yhdistys kokoontui syyskokoukseen Valmetin Rautpohjan tehtaalla 11.10. Kokouksessa oli mukava määrä osallistujia. Kokouksen päätteeksi järjestetty tehdaskierros oli jäsenille erityisen mielenkiintoinen. Päätöksiäkin tehtiin syyskokouksen protokollan mukaisesti. Yhdistyksen puheenjohtajaksi vuodella 2017 valittiin allekirjoittanut. Nöyrimmät kiitokseni luottamuksesta. Teen parhaimpani ollakseni luottamuksen arvoinen. 1. varapuheenjohtajana jatkaa Anssi Matilainen ja 2. varapuheenjohtajaksi valittiin Pekka Tamminen. Hallitukseen valittiin Jarmo Siltanen, Arttu Takala, Santeri Heinonen, Oskari Kettinen, Antti Leppäkorpi ja Janne Jukarainen. Uusi hallitus järjestyy tammikuussa. Seuraa yhdistyksen Facebook ja nettisivuja tulevista suunnitelmista. Toimintasuunnitelmaan voit tutustua netti-sivuilla ja Facebookissa.

Vuosi 2016 on tuonut tullessaan monia muutoksia meidän toimintaympäristöön. Ehkä viimeisin suuri keskisuomalaisten toimintaan vaikuttava asia on ollut MPK:n linjaamat uudet muutokset, jotka tulevat voimaan heti 2017 alusta alkaen. Tässä maailmanpoliittisessa tilanteessa tuntuu käsittämättömältä, että suhteellisen pienen määrärahan osoittaminen MPK:n toimintaan ei järjestynyt. Torjuntavoitoksi voidaan todeta Keski-Suomen KoTu-yksikön pysymisen varsinaisena koulutuspaikkana. Siitä huolimatta toiminta supistuu väistämättä. Tämä tulee näkymään sotilaallisia valmiuksia palvelevien kurssien sekä varautumisen ja turvallisuuden koulutuksen toteuttamisessa. Erityisesti perinteinen MPK:n kautta järjestynyt tuki maakunnassa järjestettäviin tapahtumiin on vaarassa. Näihin asioihin tulee meidän tulevana vuonna suhtautua vakavasti. Mitä asioita ja miten voimme yhdistyskentässä järjestää pitääksemme toimintaa yllä MPK:n muutoksista huolimatta? Tässä on haastetta meille Jyväskylän reserviupseereille oman jäsenistömme osaamisen varmistamiseksi ja tilaisuuksien järjestämiseksi. Näen tämän myös haasteena koko piirimme maanpuolustuskentälle. Meidän on mietittävä yhdistysten välistä yhteistyötä aivan uudella tavalla. Miten saamme voimavaroistamme luotua yhdessä enemmän?

Vuosi 2017 on itsenäisyytemme kohokohta sekä Jyväskylän Reserviupseerien 85. toimintavuosi, joka huipentuu joulukuussa Suomen sadanteen itsenäisyyspäivään. Sitä ennen järjestetään useita tapahtumia pitkin vuotta. Näihin tapahtumiin odotetaan juhlavuoden mukaisesti enemmän osallistujia. Yhdistyksemme järjestää perinteisesti Kaatuneitten muistopäivän tilaisuuden. Tulevana vuonna tapahtuma tulee olemaan mittava. Samassa yhteydessä vihitään vanhan hautausmaan kunnostus uuteen käyttöön Lapuan hiippakunnan piispan toimesta. Tilaisuuteen odotetaan runsaasti osallistujia. 2017 tapahtumien järjestämiseen tarvitsemme laajan joukon aktiivisia jäseniä. Toivon juuri Sinun miettivän, missä tapahtumassa voit olla avuksi! Seuraa jäsentiedotteita ja Facebook -sivuja näistä tapahtumista.

Toivotan jäsenillemme sekä Kaikille Keskisuomalaisille Maanpuolustajille Rauhaisaa Joulua ja Menestyksekästä Tulevaa Vuotta 2017

Maanpuolustusterveisin
Puheenjohtaja
Mika Pakkanen
Jyväskylän Reserviupseerit

aikana venäläiset olivat aloittaneet kovan tykkitulen Hyrsylän mutkan kyliin samanaikaisesti kun jalkaväki oli ylittänyt rajan. Kaikessa rauhassa vahvanpuoleisen aamiaisen syötyämme saimme käskyn lähteä kukin omiin yksikköihimme. Nyt oli siis sota syttynyt."

Sodassa Simo haavoittui 6.3.1940. Vihollinen oli rynnäköimässä linjojemme läpi. Simo taisteli tavallisen jalkaväkisotilaan tavoin, ei tarkka-ampujana. Paikkana oli Ulismaisten korpi, kello oli reilusti yli aamuviiden, kun vihollisen jalkaväkisotilas pääsi rynnäköimään muutaman kymmenen metrin etäisyydelle, samalla ampuen räjähtävän luodin Simon leukaan. Simo evakuoitiin, hän heräsi tajuttomuudesta viikon kuluttua tapahtumasta. Suomi taipui rauhaan 13.3.1940. Simo jäi henkiin hyvän fyysisen ja henkisen kuntonsa ansiosta sekä toipui tapahtumasta.

Rautjärven metsämies 1931–1939

Simo metsästeli paljon Rautjärvellä. Kille haukkui hirvet. Kurrosenkylällä ja Partilassa. Simo oli perehtynyt kaikenlaiseen metsästykseen. Vanhemmat miehet kertoilivat pyyntiniksejään ja kokemuksiaan Simolle. Pyyntinikseissä esiintyivät hirvet, majavat, kanalinnut, pikkupedot ja kaikki riistaa hävittävät vahinkoeläimet. Erityisesti Simo oli erikoistunut ketun pyyntiin. Kettu on tunnetusti vaikea pyydystettävä. Simo ampui paljon kettuja, hän metsästi niitä myös jalkaraudoilla.

Palkintokiväärin luovutus Karjalan Jääkäripataljoonalle vuonna 1978

Simo Häyhä päätti luovuttaa palkintokiväärinsä JR34:n perinteitä ja muistoa vaalivalle Karjalan Jääkäripataljoonalle (KarJP) vuonna 1978. Samassa yhteydessä KarJP:n komentaja käski henkilökunnalleen suunnittelutehtävän Simo Häyhän Kilpailun suunnittelemiseksi. Kilpailussa tarkka-ampujaksi koulutetut varusmiehet oli määrä laittaa kilpailemaan toisiaan vastaan ja mittelöimään paremmuudestaan tarkka-ampujina. Syntyi Simo Häyhän Kilpailu.

Simo Häyhän nimeä kantavaa tarkka-ampujien välistä mittelöä on käyty vuosikymmenet Pohjois-Karjalan Prikaatissa ja sitä edeltäneessä Karjalan Jääkäripataljoonassa. Tässä kilpailussa varusmiehet, joista on koulutettu sodan ajan tarkka-ampujia, ottavat mittaa toisistaan. Simo Häyhän kilpailussa ampumaetäisyydet vaihtelevat 175 ja 490 metrin välillä. Tämä kilpailu erottelee aina jyvät akanoista. Kilpailu on laadittu muistuttamaan niitä oloja ja ammuntoja, jotka Simolle tulivat tutuiksi talvisodassa. Tietenkään rauhanaikaisessa kilpailussa ei voida mallintaa yksittäisen tarkka-ampujan tuntemaa pelkoa, vilua ja nälkää, vihollisen ampumista luodeista ja kranaateista puhumattakaan. Kuitenkin, tämän lähemmäs sotaa ei tarvitse rauhanaikana päästä.

Lopuksi

Vaatimattomin ihminen, jonka koskaan olen tavannut, on Simo Häyhä. Hän ei koskaan tuonut itseään esille, saati että olisi leuhkinut ansioillaan. Meillä monella olisi oppimista häneltä tuossa asiassa! Simo Häyhä oli tasapainoinen ja rauhallinen ihminen. Hän keskittyi aina siihen mitä hän teki. Tarkkaavaisuus pelasti Simo Häyhän hengen monta kertaa. Sodassa tulee silti aina tappioita. Niin tuli Simo Häyhällekin. Hän säilytti silti tärkeimmän: henkensä. Lisäksi hän säilytti positiivisen elämänasenteen. Hän ei katkeroitunut. Hän ei koskaan haukkunut vastassa ollutta vihollista, eikä vihannut vastustajaansa. Hän teki mitä käskettiin ja senkin niin hyvin kuin koskaan taisi. Simo Häyhä oli Suomen pelastamiselle omistautunut ihminen. Simo Häyhä oli esimerkillinen taistelija, joka oli keskeinen henkilö talvisodan hengen luojana! Lisäksi Simo Häyhä oli Simo Häyhä ihmisenä erittäin vaatimaton, tunnollinen, hän täytti aina tehtävänsä ja huomioi muut ihmiset ja auttoi näitä, mikäli nämä niin pyysivät. Simo Häyhä oli esimerkillinen ja rauhallinen ihminen. Hänelle kotiseutu sekä isänmaa olivat ne tärkeimmät asiat elämässä.

Simo Häyhä oli paras tarkka-ampuja kautta aikojen seuraavista syistä. Simo Häyhä oli vaatimaton, eikä hänellä noussut menestys hattuun, kuten meillä muilla ihmisillä tuppaa välillä käymään. Hän oli Sinut itsensä kanssa. Hän tiesi ja hallitsi omat kykynsä sekä tiesi mitä ei kannata lähteä yrittämään. Hänen ampumataitonsa oli ylivertainen, sillä hän oli aloittanut ampumaurheilun varsin nuorena henkilönä. Hän oli metsästänyt pienestä pitäen kohteena kaikenlainen riista. Hän tiesi kuinka metsässä tulee toimia. Hän myös tiesi mitä metsässä ei tule tehdä ja osasi välttää virheitä. Simo Häyhän aseena taistelukentällä oli hänen oma aseensa, jonka hän oli hankkinut jo Suojeluskunta-aikana. Ampuminen sujui ja hän tunsi kalustonsa. Ampumaharrastus tulee aloittaa mahdollisimman nuorena, jotta oppii oikeat asiat. Simo Häyhän rauhallinen ja harkitseva luonne oli toiseksi viimeinen silaus. Lopuksi, Simo Häyhä oli hyvä ja lämmin ihminen, joka teki sen mitä käskettiin ja niin hyvin kuin hän vain taisi.

Kaikkien aikojen kuuluisin tarkka-ampuja Simo Häyhä ja haastattelija sekä artikkelin kirjoittaja Tapio Saarelainen.

Canon
Business Center JKL

TUPASWILLA
PAREMMAN OLON PERINNEKYLÄ
Kokoukset, juhlat ja ohjelmapalvelut
Maailman suurin savusauna
Zil, KraZ ja NASU –safarit upeilla reiteillä
Ränssintie 5, 41370 Kuusa, Laukaa
tupaswilla.fi 020 7 410 100

– Vakaasti väylällä –
Asemakatu 4 a
40100 JYVÄSKYLÄ
(014) 411 0000
mikael.juujarvi@lakiluotsit.fi
LAKILUOTSIT

Lindab®
Yksinkertaistamme rakentamista
Espoo | Jyväskylä | p. 020 785 1010 | www.lindab.fi

Tulkkina ihmisen ja tietotekniikan välissä
www.relator.fi
Relator

LÄHITAPIOLA
KESKI-SUOMI

MITTA IKKUNA www.mittaikkuna.com
Tilaa ikkunat omilla mitoilla suoraan kotiovellesi.
Omakotitalon ikkunat
Suomen Mittaikkuna Oy
Onkapannu 2
40700 Jyväskylä
Ikkunat ja Ovet verkkokaupasta myös asennettuna, sekä edulliset pvc- ikkunat ja Dk-puu / puu-alumiini ikkunat
puh. 0400 981 384 jari.jaakonmaa@mittaikkuna.fi

Viherlandia
www.viherlandia.fi

SATA-PIRKAN PAINOTALO OY
PIRKANMAAN LEHTIPAINO OY

Maanpuolustusnaisten Keski-Suomen piirin jäsenyhdistysten esittelyssä

Jyväskylän Maanpuolustusnaiset

Juhlavuosi 2017
Suomi 100 – Tehdään yhdessä

Maanpuolustustyö kiinnostaa

Viimeaikoina muutokset ja tapahtumat ympäröivässä maailmassa on tuonut maanpuolustushengen uuteen arvoon ja kiinnostus vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön kasvanut. Siitä kertoo mm. jäsenmäärän kehittyminen positiiviseen suuntaan.

Juhlavuoden kynnyksellä meistä jokainen voi olla ylpeä siitä työstä, mitä itse kukin teemme maanpuolustustahdon vaalimiseksi ja isänmaan hyväksi.

Olemme määrätietoisesti rakentaneet toimintaamme monipuoliseksi ja jäsenistöä kiinnostavaksi. Omien tapahtumien lisäksi kannustamme jäsenistöä aktiivisesti osallistumaan maanpuolustusväen yhteisiin tapahtumiin sekä naisille suunnattuihin valtakunnallisiin koulutuksiin, kuten Maanpuolustusnaisten Liiton Jotostapahtumaan ja Naisten Valmiusliiton Nasta -harjoituksiin.

Syyskokouksessa hyväksyttiin yhdistyksen sääntömuutos, jolla yhdistyksen nimi muutettiin kuulumaan Jyväskylän Maanpuolustusnaiset ry.

Juhlavuonna juhlallisesti

Jyväskylän Maanpuolustusnaisten tulevan vuoden toiminnassa suunnataan ajatukset ja toiminta vahvasti Suomi 100 –juhlavuoteen ja historiaamme. Keskeisenä asiana nousee esille vanhempiemme ja esivanhempiemme työn arvostaminen ja kunnioittaminen sekä heidän jättämän perinnön vaaliminen.

Tulevana vuotena korostuu yhteistyö muiden maanpuolustusjärjestöjen kanssa sekä osallistuminen aktiivisesti muihin Suomen Itsenäisyyden 100 v juhlavuoden tapahtumiin. Tiedossa on jo nyt merkittäviä tapahtumia - tule mukaan!

Sisukas Nainen

Sisukas Nainen tilaisuuksissa on olemme halunneet nostaa esille erityisesti naisten roolin ja tunnot maamme historiassa ja erityisesti sen raskaimmissa vaiheissa.

Sisukas Nainen -tilaisuuksilla haluamme avoimesti osoittaa arvonantoa naisten elämäntyölle ja muistuttaa uusia sukupolvia vanhempiemme ja isovanhempiemme työn merkityksestä. Maamme historian tuntemisella saamme toimintaan syvempiä ulottuvuuksia.

Valtioneuvoston kanslia on hyväksynyt 12.3.2017 järjestettävän Sisukas Nainen tilaisuuden Suomi 100 -juhlavuoden ohjelmaan. Juhlavuoden ohjelman tarkoituksena on tekojen ja tapahtumien kautta tarkastella Suomen itsenäisyyden vuosisataa, nykyhetkeä ja tulevaisuutta.

Sisukas Nainen jatkaa omaa linjaansa tuomalla esille naisten roolia pula-aikana.

Yhdistyksen historiasta ei juurikaan ole juhlia vietetty. Siksi juhlavuoden tapahtumaan on liitetty myös juhlan osuus, jossa juhlapuheen lisäksi palkitsemme yhdistyksen toiminnassa ahkeroineita naisia.

Sotiemme aikana naisten rooli on ollut merkittävä sodan lopputuloksen kannalta. Reserviläisliiton kunniapuheenjohtaja, ministeri Mikko Pesälä on todennut: ”Naisten työn perustana oli usko ja varmuus oikein tekemisestä sekä sydämen sivistyneisyys.” Meidän on aika jatkaa samalla tiellä!

Leena Hietala
puheenjohtaja
Kuvat Eila Keinonen

facebookissa:
Jyväskylän Maanpuolustusnaiset

Toimintakalenteri **www.ksmaanpuolustaja.fi**

Suomi Finland 100

Sisukas NAINEN

12.3.2017 klo 13
Nikolainsali, Asemakatu 6, Jyväskylä

Tilaisuuden järjestää Jyväskylän Maanpuolutusnaiset ry. Lippuja rajoitetusti.
Lisätietoja *www.ksrespiirit.fi -> Sisukas Nainen*

Maanpuolustusnaisten Keski-Suomen piirille ensimmäinen kunniapuheenjohtaja

Maanpuolustusnaisten Keski-Suomen piirin kunniapuheenjohtajaksi on kutsuttu piirin syyskokouksessa Eila Kotanen. Kuvassa vasemmalta piirin varapuheenjohtaja *Leena Hietala*, rahastonhoitaja *Anita Korhonen*, piirin puheenjohtaja *Tiina Ronkainen* ja kunniapuheenjohtaja *Eila Kotanen*.

Maanpuolustusnaisten Liiton Keski-Suomen piiri ry

Jyväskylän Maanpuolustusnaiset ry
Keurusseudun Maanpuolustusnaiset ry
Saarijärven Maanpuolustusnaiset ry
Ääneseudun Maanpuolustusnaiset ry

MPK
MAANPUOLUSTUSKOULUTUSYHDISTYS
FÖRSVARSUTBILDNINGSFÖRENINGEN

HÄMEEN MAANPUOLUSTUSPIIRIN KESKI-SUOMEN KOULUTUS- JA TUKIYKSIKKÖ (KSKOTUYKS)

Ilmoittaudu kursseillemme osoiteessa www.mpk.fi

Kotuyksikön päällikkö Riku Tenhunen, puh. 040 751 5233; riku.tenhunen@mpk.fi
Koulutuspäällikkö Jukka Särkinen, puh. 040 934 2205; jukka.sarkinen@mpk.fi

KESKI-SUOMEN KOULUTUS- JA TUKIYKSIKÖN KURSSITARJONTA TAMMIKUU - HUHTIKUU 2017
Alla on osa Keski-Suomen koulutus- ja tukiyksikön (KStukiyks) kurssitarjottimesta. Parhaiten pääset tutustumaan kursseihin osoitteessa **www.mpk.fi -Tutustu kursseihin ja ilmoittaudu - Valitse alue -kohdasta Keski-Suomi - Hae.** Nyt näet näkymässä KSkotuyksikön kurssit, joita klikkaamalla pääset ko kurssin etusivulle, sisältöön ja lisätietoihin. Sivuja päivitetään jatkuvasti.
Kurssien ajankohdat alla ovat osittain avoinna ja suunnitelmallisia joten **tarkista tarkka ajankohta sivuiltamme kyseisen kurssin kohdalta.**

Huomio puolustusvoimien tilaamasta koulutuksesta!
Puolustusvoimien MPK:lta tilaama koulutus on aina sotilaallista koulutusta. Keski-Suomen aluetoimisto (KSALTSTO) kutsuu reserviläiset vapaaehtoiseen harjoitukseen (VEH) puolustustusvoimien tilaamille kursseille lähettämällä veh-kutsun ja MPK:n kurssitiedotteen. Reserviläinen, joka et ole saanut veh-kutsua ao kurssille, mutta tunnet mielenkiintoa kurssia kohtaan ja tunnet kuuluvasi kohdejoukkoon, voit ilmoittaa kurssihalukkuutesi ilmoittautumalla kurssille MPK:n tietojenhallintajärjestelmässä (THJ). Tämän jälkeen MPK esittää sinua kurssin tilanneelle puolustusvoimien yksikölle kutsuttavaksi kurssille. Kyseinen puolustusvoimien yksikkö tekee päätöksen valinnastasi. Mikäli sinut hyväksytään kurssille, saat siitä KSALTSTO:n lähettämän veh-kutsun ja kurssitiedotteen, et muuta ilmoitusta.
HUOM 1: Mikäli ilmoitat KSALTSTO:lle tulevasi kurssille (=ilmoitat tulosi veh-kutsun B-osalla), muuta vahvistusta tai ilmoitusta et saa.
HUOM 2: Korvaavat kh-vuorokaudet saat sot.valm.palv. kursseilta vain silloin kun olet itse kirjautunut kurssille MPK:n tietojenhallintajärjestelmässä ns. pysyvänä käyttäjänä.

1. Puolustusvoimien tilaama koulutus (VEH)

KURSSIN AJANKOHTA	KURSSI	PAIKKA
4. - 5.2.2017	Aluevalvontaharjoitus	Tikkakoski
21.-22.4.2017	Kohteensuojauskurssi 1	Tikkakoski

2. Sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutus

10.1.2017	KS Koulutuspaikan suunnittelutilaisuus	Tikkakoski
13.-15.1.2017	SRTL Rauhanturvaajien RT-tilaisuus	Tikkakoski
20.-22.1.2017	Viestikurssi 1	Tikkakoski
20.-22.1.2017	SRTL keskusteluryhmäohjaajien lisäkoulutus	Tikkakoski
21.1.2017	Henkilösuojauskurssi	Tikkakoski
11.2.2017	Maakuntajoukkojen marssi	Tikkakoski
11.2.2017	Ensiapuhenkilön peruskurssi	Tikkakoski
16.2.2017	Snow Survival -opiskelijan selviytymiskurssi	Jyväskylä
17.-19.2.2017	Kaukopartiohiihto	Utti
17.-19.2.2017	MATI-JOHLA	Tikkakoski
17.-18.2.2017	SRTL Mielen hyvinvoinnin edistäminen	Tikkakoski
18.2.2017	Taistelijan testiammunta	Tikkakoski
5.4.2017	KS koulutuspaikan suunnittelutilaisuus 2/2017	Tikkakoski
8.4.2017	Komendantin Cup	Tikkakoski
8.-9.4.2017	Taktinen pistooli	Tikkakoski
21.-23.4.2017	Lähitaistelukoulutus	Tikkakoski

3. Varautumis- ja turvallisuuskoulutus (VARTU)

29.1.2017	Tammisunnuntain kansalaisjuhlan tuki	Jyväskylä
13.3.2017	Talvisodan päättymisen muistotilaisuus	Jyväskylä
24.-25.2.2017	LUMIOLIO, nuorten talvikurssi	Joutsa
7.-8.4.2017	Koululaisen turvakurssi	Kivijärvi
7.-8.4.2017	Kevätretki ”Mies kanssa”	Tikkakoski
18.-22.4.2017	Opiskelijan turvakurssi	Jämsä

TÄHTÄÄPÄ TÄNNEPÄIN.
Aseet, ampumatarvikkeet ja armeijavarusteet palvelevista erikoisliikkeistämme:
ARMORIA
Armoria Jyväskylä Sorastajantie 1A p. 020 729 9850
Armoria Tampere Teiskontie 20 p. 020 729 9857
Armoria Kuopio Tulliportink. 27 p. 020 729 9852
AITO ASEILIIKE!!
armoria.fi
SISÄAMPUMARATA - ELÄMYSPALVELUT
KURSSIT JA KOULUTUS - ASESÄILYTYS JA -LEASING
atc ARMORIA TRAINING CENTRE
Varikkotie 160, Vaajakoski - p. 020 7299 854 - atc.armoria.fi

SA KAUPPA
AVOINNA: ti–pe 10–17 la 10–14
MYYTÄVÄNÄ PUOLUSTUSVOIMIEN KÄYTÖSTÄ POISTAMAA JA HYLKÄÄMÄÄ MATERIAALIA
Sorastajantie 1 A 40320 JYVÄSKYLÄ p. 040 315 7666
Harvialantie 2 13210 HÄMEENLINNA p. 040 315 7777
Alasintie 3–7 B 11 90400 OULU p. 040 315 7888
www.sa-kauppa.fi
www.huutokaupat.com/puolustusvoimat

TELEWORKS
LUOTETTAVA KUMPPANI
VALOKUITUASENNUKSET (SISÄ- JA RUNKOVERKOT)
MITTAUS JA VIANKORJAUS
www.valokaapelit.fi • p. 020 729 9846 • toimisto@valokaapelit.fi
seltimil tietoliikennepalvelut
• VALOKUITUYHTEYDET • KONESALIPALVELUT
www.seltimil.fi - Pertti Salmijärvi - p. 050 591 9305

Tähtipalvelut Lauttaanaho
040-7448324
tahti.palvelut@pp.inet.fi
▪ Tilausajot 20-50 hlö busseilla
▪ Matkapaketit ryhmille
▪ Viron kylpylä- ym. matkat
▪ KATSO MATKOISTA
▪ www.lauttaanaho.com
▪ Tavarakuljetukset umpikuorma- autolla, jossa perälautanostin.
VERHOOMO
• 040-7268951/ Taina
• taina.verhoomo@hotmail.com
• Ajoneuvoverhoilu
• Huonekaluverhoilu
• Kankaat ja tarvikkeet

SAVOTTA
www.savotta.fi
www.savottastore.fi

Rakennusliike PEKKA HÄMÄLÄINEN OY

vitreo.fi
Puistojen ja viheralueiden kalustaja
Kauppakatu 14, 40100 Jyväskylä

KESKIMAA

Metsä

VAPO

K10
Ihanaa tulla kotiin.
www.kaluste10.fi

Keskisuomalainen Oyj

Verkkoneuvottelulla henkilökohtaista palvelua vaikka kotisohvallesi.

Verkkoneuvottelussa olet itselle sopivassa paikassa ja neuvottelet pankki- tai vakuutusasioista asiantuntijaan kanssa videokuvalla ja äänellä. Kohdataan! **op.fi/verkkoneuvottelu**

OP Keski-Suomi

KESKO

TIKKA Spikes Oy
TIKKA
Turvallisesti jäillä.

NCC

L&T
LASSILA & TIKANOJA OYJ

Meille voit soittaa koska tahansa
Asiakaspalvelumme henkilöasiakkaille suomeksi
0200 3000 on avoinna ma–su 24 h/vrk.
Jyväskylä
Nordea
Nordea Pankki Suomi Oyj

Nammo
www.nammo.com

VALTRA
Power Partner
VAIN YHDELTÄ SAAT JUURI SELLAISEN KUIN HALUAT

SILENTA®

Autamme yritystäsi
kasvuun
www.jykes.fi
JYKES

MSK Cabins

Taipaleen Tila
Luonnon & matkailu
www.taipaleentila.com
* juhlat ja kokoukset maalaismaisemassa
* majoitusta rauhallisissa rantamökeissä ja piha-aitoissa
* luonnonmukaisesti kasvatettua naudanlihaa

ELONEN

LH Lift

yhdessä yhteiskuntaa rakentaen
Rakennusteollisuus RT • Talonrakennus • Tuoteteollisuus • Infra • Pinta • Tekninen urakointi

HARVIA

VALTORI
OSAA HUOLLON JA OSAT
Jyväskylä • Suolahti • Pieksämäki • Varkaus • Viitasaari

Kalastusvälineiden erikoisliike
PELIMIES
www.pelimiespalokka.com

Lähellä ihmistä
POP Pankki
KEURUU • KONNEVESI • KANNONKOSKI
KYYJÄRVI • LANNEVESI • HANNULA
Tervetuloa asioimaan!
www.poppankki.fi

Yritys kehitys
www.yrityskehitys.com

Kun haluat painoapua tarvitset Grafitatua!
Grafitatu
Digipaino • Offsetpaino • Repropalvelut
Grafitatu Oy
Alasinkatu 1-3
40320 JYVÄSKYLÄ
Puh. 010 328 2880
tarjouspyynto@grafitatu.fi
www.grafitatu.fi

INFONIA®

TIETOAKSELI YHTIÖT

TietoAkseli — Talousohjaus — www.tietoakseli.fi
ValueFrame — Toiminnanohjaus — www.valueframe.com
Odeco supporting success — Johtaminen — www.odeco.fi

KAKKONEN-YHTIÖT

Kylpylähotelli Peurunka

isoweli

Keski-Suomen reservipiirien mestaruuskilpailuja vuonna 2017

4.2. Pistooliampumahiihto, Jyväskylän Seud. RES, KSA:n rata

5.3. Ampumahiihto, Tikkakosken RU, Kuikka

18.5. Ampumasuunnistus, ÄänRES, Sumiaisten Saarikas

22.8. Pistooliampumajuoksi, ÄänRES, Paukkula

10.9. Ampumajuoksu, Tikkakosken Ru, Kuikka

JYVÄS-RAKENNE OY
Uusia rivitalohuoneistoja Jyvässeudulla
EDULLISESTI
Puh. 050 313 7962

eners
KIINTEISTÖJEN YLLÄPITOJÄRJESTELMIEN ASIANTUNTIJA
www.eners.fi

Hiomo KANTANEN OY
www.hiomokantanen.fi
Moottorikoneistusta vuodesta 1977
Puh. 020 7419 800
Kankitie 8, 40320 JYVÄSKYLÄ
Avoinna 7.30–16.30

TOYOTA
O.K. AUTO OY
www.okauto.fi • www.toyota.fi • www.vaihtoautot.net

FORCIT DEFENCE

allaway
keskuspölynimurit
www.allaway.fi

PEAB
POHJOISMAINEN YHTEISKUNTARAKENTAJA

JYKES KIINTEISTÖT

Protacon
www.protacon.com

INNOHOUSE
HENKILÖSTÖPALVELUT
www.innohouse.fi

Niina Heinonen ja Evakon laulu.

Juhlayleisö täytti Peurunka-salin.

Kiitos veteraaneille, että saamme puhua suomea!

Keski-Suomen Sotaveteraanipiiri ry 50 vuoden ikään

Teksti ja kuvat: Tapio Paappanen

Laukaan Peurunkaan 29.10. kokoontuneet noin 350 Keski-Suomen Sotaveteraanipiirin 50-vuotisjuhlan vierasta pyyhki silmäkulmiaan kun toivakkalainen Niina Heinonen oli lausunut muutaman sanan veteraanien merkityksestä ja esitti sen päälle koskettavan Veikko Lavin säveltämän ja sanoittaman Evakon laulun. – Pappa lähti sotaan 20-vuotiaana. Toimi lähettinä ja kirjurina. Hän kotiutui 25-vuotiaana. Itse olin 20-vuotiaana aloittanut äidinkielen opinnot Jyväskylän Yliopistossa ja valmistuin opettajaksi 25-vuotiaana. Suuri kiitos kaikille veteraaneille siitä mitä sodassa tekivät. On veteraanien ansiota, että saamme puhua äidinkielenämme suomea, kertoi Niina Heinonen kiitollisena ja nöyränä veteraanejamme kohtaan.

Laukaan mieslaulajat esiintyivät juhlassa

Keski-Suomen Sotaveteraanipiirissä on 3000 jäsentä, joista veteraanitunnuksen omaavia on noin 500. Piirin juhlassa oli vielä mukana arviolta 30-40 taisteluissa mukana ollutta veteraania. Suomessa veteraaneja on vielä 22 000, joiden keski-ikä on jo 92 vuotta. Piirin puheenjohtaja Kalevi Jääskeläinen kertoi, että juhlat ovat veteraaneille tärkeitä tapahtumia. Piirin rooliin on tulossa iso muutos, sillä vuoden 2020 paikkeilla toiminta muuttuu perinneyhdistysten vetämäksi. – Silloin ei kovinkaan monta veteraania ole enää elossa, sanoi Jääskeläinen.

Juhlapuhujana Mauri Pekkarinen

Eduskunnan I varapuhemies Mauri Pekkarinen totesi puheessaan Suomen olevan yksi EU:n turvallisimmista maista. - Silmiä emme voi kuitenkaan sulkea terrorismilta, kriisipesäkkeiltä ja pakolaisten liikkumiselta, totesi Pekkarinen. Isänmaata on kyettävä puolustamaan ja maailmanlaajuisiin asioihin on oltava vaikuttamassa. Nykyihmisten pitää jättää tulevalle sukupolvelle edellytykset hyvinvointivaltion edelleen kehittämiselle. Tarvitaan koulutusta, tutkimusta ja kovaa työntekoa. – Nuorille on opetettava tuntemaan juurensa ja maailmanlaajuinen toisen ihmisen kunnioittaminen, opasti Pekkarinen ja totesi lopuksi, että Hurmerinta-Alatalon laulu Hymypoika voisi nykypäivinä toimia samanlaisena kannustimena tulevaisuuteen kuin Runebergin tekstit ja Sibeliuksen sävelet aikanaan vaikuttivat suomalaisten itsetuntoon.

Vuonna 2017 lisää rahaa palveluihin

Sotaveteraaniliiton sosiaalisihteeri Anni Grundström otti tervehdyksessään kantaa riittämättömiin kuntoutusmäärärahoihin. - Vuonna 2017 on tulossa määrärahojen korotus, jonka myötä veteraaneille taataan paremmin kotiin tuotavia palveluja kuten siivousta ja kuljetusapua. Maksuttomia avopalveluja saavat kaikki kotona asuvat veteraanit, joilla niihin tarvetta on, kertoi sosiaalisihteeri Grundström ja onnitteli liiton puolesta juhlivaa piiriä.

Yhteisvastuun henki ollut vahva

Seurakunnan tervehdyksen esitti Laukaan kirkkoherra Harri Romar. Hänen sanomansa oli, että 50 vuoden ajanjaksoon mahtuu paljon elämän eri värejä. Puute, nälkä ja joskus jopa vilu elämän hyvien ja rikkaiden hetkien seassa muodostavat hyvän elämän. Yhteisvastuun henki on toiminut veteraanisukupolven voiman lähteenä. Lopuksi kirkkoherra Romar hauskutti yleisöä kertomalla nuoresta papista, joka 90 vuotiaan syntymäpäiväkahvilta lähtiessään oli todennut, että tavataan sitten 100 vuotisjuhlakahvilla. Siihen veteraani vastasi: ”Kyllä se minulle käy jos vaan pastori on silloin kunnossa.”

KIITOS!

Juhlan päätössanat esitti veteraani Alpo Paananen Viitasaarelta. Hän kertoi, että joukossamme on vielä joitakin veteraaneja, jotka ovat olleet mukana kolmessa sodassa. Paananen oli iloinen siitä, että tällainen yhdessäolon hetki on mahdollistettu. – Veteraaneja kiitetään, mutta myös veteraaneilla on aihetta kiitokseen muille. Olen kirjoittanut tähän paperiin isoilla kirjaimilla sanan kiitos. Meillä on paljon hyviä ystäviä, jotka ovat olleet valmiina auttamaan ja varsinkin kuuntelemaan. Kiitos avusta ja tuesta, päätti Alpo Paananen sotaveteraanipiirin juhlan.

Keski-Suomen reservipiirit ja Keski-Suomen Maanpuolustaja – lehti onnittelevat 50 vuoden ikään ehtinyttä Keski-Suomen Sotaveteraanipiiriä!

Taistelu Waterloossa, eli miten turisteja saalistetaan

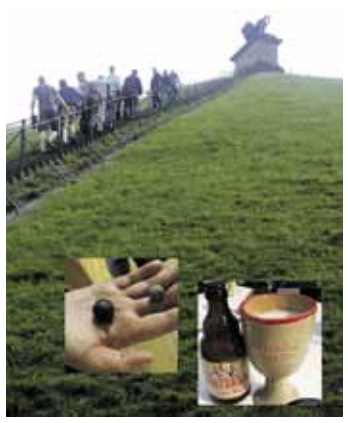

Odotukset ovat suuret, kun pääset autenttisille taistelukentille, Waterloohon. Sinne kuuluisalle kukkulalle, jonka ääressä hevoset kirskuivat, sapelit kalisivat, musketit pamahtelivat ja Napoleon hullunkiilto silmissään joutui nöyrtymään taitelujoukkojen edellä.

Abba lauloi: “Waterloo finally facing my Waterloo”. En ymmärtänyt sitä aiemmin, mutta kappaleessa on piilomerkitys: Waterloo - siellä kohtalosi on pettyä, nöyrtyä ja päätyä täydelliseen turistirysään.

Museo ja panoraama

Taistelukenttä sijaitsee Braine-l’Alleud kunnassa noin 15 kilometriä Brysselistä etelään noin 2 km päässä Waterloon kaupungista. Waterloossa sijaitsee museo, panoraamahuone, kukkula ja muistomerkki. Lipun hintaan kuului tietenkin käynti myymälässä ja tyyriissä ravintolassa.

Waterloon taistelut käytiin vuonna 1815. Opas kertoi taisteluista pienessä tunkkaisessa huoneessa, jonka sisustus oli karu; pari kirjahyllyä, karttoja ja musketti lasivitriinissä seinillä.

Yksityiskohtaisen kertomuksen opas todensi taisteluiden kulusta karttojen ja nuolien avulla. Tuolta ne tuli ja tuonne ne meni. Ja tuossa kuoli paljon sotilaita. Kuudennen kartan jälkeen oli jo sekaisin, että kuka oli hyvis ja kuka pahis. Onneksi siinä vaiheessa opas antoi kiertämään musketin kuulan, jota pystyi kuvaamaan. Se oli ehkä löydetty sieltä taistelukentiltä. Täyttä varmuutta ei ollut.

Sen verran oppaan selostuksesta selvisi, että todellisuudessa taistelua ei käyty edes Waterloossa 200 vuotta sitten vaan sen lähistöllä. Taistelu sai nimen Waterloo, koska Arthur Wellesley, Wellingtonin 1. herttua päiväsi lähettämänsä kirjeet Englantiin olinpaikkansa eli Waterloon mukaan.

Paikan erikoisuus oli panoraamanäyttämö, eli 15 metriä korkea ja 35 metriä halkaisijaltaan oleva kupoli, joka oli maalattu taistelukentän tapahtumilla.

Oli hyvä, että opas kertoi ne lukuisat yksityiskohdat jo aiemmin karttojen avulla. Panoraama-huoneessa ei kuullut kuin korviahuumaavaa meteliä; taistelun ääniä, torven soittoa, hevosten kavioiden kopinaa ja muskettien laukauksia. Olo oli kuin taistelun keskellä ja sieltä vain halusi pois.

Kukkula ja muistomerkki

Paikan erikoisuus on korkea kukkula, jonka päällä on muhkea leijonapatsas. Legendan mukaan kukkula oli rakennettu taistelukentän maasta. Hollannin kuningas William I käski rakentaa muistomerkin vuonna 1820 ilmeisesti sen kunniaksi, että hänen poikansa William II oli saanut musketin kuulasta olkapäähänsä Waterloossa vuonna 1815.

Patsasta pääsi ihailemaan, kunhan ensin kiipesi äkkijyrkkää portaikkoa 226 askelelta. Legendan mukaan leijonapatsaan alusta oli sulatettu taistelukentälle jätettyjen tykkien messingistä. Todellisuudessa alusta ei tykkejä ollut nähnytkään ja ei ollut edes messinkiä vaan useasta eri lähteestä kerättyä rautaa. Tämäkin fakta selvisi, siis sen 226 askelman jälkeen.

Waterloo-olut oli ihan hyvää. Ainakin sen toisen 226 askeleen jälkeen, jonka oli saanut kiivettyä alas sieltä kukkulalta. Kyllähän siitä mielellään maksoi, kun jano jo oli.

Mikä on tarinan opetus?

Meillä suomalaisilla on paha tapa juuttua yksityiskohtiin. Belgiassa asiat on ymmärretty toisin. Ei se nyt niin tarkkaa ole, onko kukkula ihan oikealla paikalla. Tai että onko se patsas tehty ihan niin kuin pitää, tai missä se taistelu käytiin. Tärkeintä on luoda vetävä illuusio ja antaa turisteille mielikuvia ajankuvasta.

Teksti ja kuvat: Eeva-Kaisa Rouhiainen

Palkittu Kerkko Huhtanen (vas.), Erkki Kainulainen, evl Jukka Kentala ja Petri Ruotsalainen onnittelevat.

Jämsän reserviupseerit juhli tanssien

Jämsän Seudun Reserviupseerit ry. juhli 70 vuoden toimintaansa 24. syyskuuta. Juhla pidettiin oman väen kesken. Puheita oli vähän, musiikkia enemmän ja tanssia paljon.

Tervehdyssanat lausui yhdistyksen puheenjohtaja Erkki Kainulainen. Puolustusvoimien puheenvuoron esitti aluetoimiston päällikkö, everstiluutnantti Jukka Kentala.

Hän korosti suomalaisen asevelvollisuusjärjestelmän ainutlaatuisuutta, jonka arvo on nyt erityisesti huomattu. Maanpuolustuskyky on myös ainoa perustuslakimme kansalaisille asettama velvollisuus. Korkea maanpuolustustahto näkyy Kentalan mukaan niin nuorissa kuin reserviläisissäkin.

Reserviupseeripiirin tervehdyksen toi piirin toinen varapuheenjohtaja Petri Ruotsalainen. Hän julkisti piirin vuoden nuoren upseerin valinnan. Valituksi tuli Jämsän upseerien luutnantti Kerkko Huhtanen.

Katsauksen yhdistyksen historiaan esitti Hannu Karjalainen. Musiikkiohjelmasta vastasi baritoni Taisto Polvi säestäjänään pianisti Päivi Hakanen. Yhdistyksen pöytälippu luovutettiin yliluutnanteille Pekka Koivisto, Kari Kansanaho ja Juha Nokelainen.

Anna-Ilona Band tahditti vähälukuiseksi käynyttä, mutta sitä innokkaampaa tanssijoiden joukkoa.

Teksti ja kuva: Hannu Karjalainen